

ဗုဒ္ဓဝင်္ဂိယုဝိစုံ နယဉ်

| အင်္ဂလိပ်မြန်မာစကားပြေ |

NU YIN

ILLUSTRATED LIFE OF THE BUDDHA

ENGLISH VERSION by

TET TOE

ပန်းချီကျော်ဖြူစံ

ဝာလေ

တပုတ် ၁၁၈၊ ပထမထပ်

၂၇၇၊ ရန်ကင်းမြို့

ဗုဒ္ဓဝါဒပျော်စရာ

နုယင်

၊ အင်္ဂလိပ်ပြန်မာစကားပြု၊

NU YIN
ILLUSTRATED LIFE OF THE BUDDHA
ENGLISH VERSION by
TET TOE
ပန်းချီကျော်ဖြူစံ

ဝေပုခွင့်ပြုအမှတ်

၁၄၇/၉၀(၂)

မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုအမှတ်

၁၇/၉၀(၃)

မျက်နှာဖုံးနှင့် အတွင်းသရုပ်ဖော်

ပန်းချီကျော်ဖြူစံ

အဖုံးရိုက်

ချင်းတွင်းရောင်စုံပုံနှိပ်တိုက်

ထုတ်ဝေသူ

ဒေါ်ခင်မျိုးချစ် (မြ-၀၁၃၅၂)

သိဒ္ဓိစာစဉ်

၅၀၆/၀၊ ပြည်ရိပ်သာ

ကမာရွတ်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ပုံနှိပ်သူ

ဦးဘကြည် (၀၂၀၅၀)

ချင်းတွင်းပုံနှိပ်တိုက်၊ ၁၀၀၊ ၄၇လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

ပုံနှိပ်ခြင်း

အုပ်စု ၁၀၀၀၊ တက္ကသိုလ်အကြိမ်

၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ဇွန်လ။

တန်ဖိုး

၂၅-ဘျပ်။

မာတိကာ

၁။	ဗုဒ္ဓဝင်ရုပ်စုံ ဖြစ်လာခြင်းအကြောင်း	....	၁
၂။	About This Book	....	၂
၃။	သုဋ္ဌေးသား သုမေဓာ ရသေ့ ရဟန်းပြုခြင်း	....	၁၀
၄။	သုမေဓာ ရှင်ရသေ့ ဘုရားဖြစ်ရန် စိတ်အကြံဖြင့် အဋ္ဌောန်ပြုခြင်း	....	၁၄
၅။	တုဿိတာနတ်ပြည်၌ အလောင်းတော် နတ်သား ဖြစ်လာခြင်း	....	၁၆
၆။	ဘုရားပွင့်တော်မူရန် နတ်ဗြဟ္မာတို့ တောင်းပန်ကြခြင်း	....	၁၈
၇။	ဘုရားအလောင်း မင်းသားဖြစ်ရန် လှူပြည်၌ ပဋိသန္ဓေ ယူတော်မူခြင်း	....	၂၂
၈။	အလောင်းတော် မင်းသားကို ဖွားမြင်တော်မူခြင်း	....	၂၆
၉။	အလောင်းတော် မင်းသားကို လက္ခဏာတော် ဖတ်ရှုခြင်း	....	၂၈
၁၀။	အလောင်းတော် မင်းသားကို အမည်ပေး မင်္ဂလာ ကျင်းပခြင်း	....	၃၀
၁၁။	အလောင်းတော် မင်းသား လေးတော်တင်ပွဲ ကျင်းပခြင်း	....	၃၂
၁၂။	အလောင်းတော်မင်းသား လက်ထပ်မင်္ဂလာ ပြု၍ ရွှေနန်းသုံးဆောင် စိုးစံတော်မူခြင်း	....	၃၄
၁၃။	အလောင်းတော်မင်းသား နိမိတ် လေးပါးထွင် သူအိုနိမိတ် စတင် မြင်တော်မူခြင်း	....	၃၆

၁၄။	အလောင်းတော်မင်းသား နှစ်ကြိမ်မြောက် သုနာ နိမိတ်မြင်တော်မူခြင်း	....	၃၈
၁၅။	အလောင်းတော်မင်းသား သုံးကြိမ်မြောက် သုသေခိုမိတ် မြင်တော်မူခြင်း	---	၃၉
၁၆။	အလောင်းတော်မင်းသား လေးကြိမ်မြောက် ရဟန်းတော်အသွင် နိမိတ်မြင်တော်မူခြင်း	....	၄၀
၁၇။	သားတော် ရာဟုလကို ဖွားမြင်ခြင်း	....	၄၂
၁၈။	အလောင်းတော် မင်းသား တောထွက်တော် မူခြင်း	---	၄၄
၁၉။	ဘုရားလောင်းမင်းသား ထွက်တော်မူရာသို့ မာရ်နတ်လာ၍ တားဆီး နှောင့်ယှက်ခြင်း	....	၄၈
၂၀။	အလောင်းတော်မင်းသား အခိဋ္ဌာန်ပြုကာ ဆံဘော်ပယ်ခြင်း	....	၅၂
၂၁။	ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီး ရောက်လာ၍ တိုင်းပြည်အပ်နှံခြင်း	---	၅၄
၂၂။	အလောင်းတော်မြတ် ဒုက္ကရစရိယ ကျင့်တော်မူခြင်း	---	၅၈
၂၃။	ဘုရားဖြစ်ရန် ကြီးမားသော လုံ့လဝိရိယဖြင့် အားထုတ် ကျင့်ကြံတော်မူခြင်း	---	၆၀
၂၄။	အားထုတ်တော်မူရာသို့ မာရ်နတ်လာ၍ တိုက်ဖျက်ခြင်း	....	၆၄
၂၅။	အလောင်းတော်ရှင်မြတ် ဘုရားဖြစ်တော်မူခြင်း	....	၆၈
၂၆။	တပုဿနှင့် ဘလ္လိကတို့ ဘုရားရှင်အား ဦးစွာ ဖူးခွင့်ကြံခြင်း	....	၇၀

၂၇။	ရှင်တော်ဗုဒ္ဓ ဓမ္မစကြာတရားဦး ဟောတော်မူခြင်း	....	၇၄
၂၈။	ရတနာသုံးပါး ပြည့်စုံလာခြင်း	....	၇၆
၂၉။	သူဌေးသား 'ယသ' ဗုဒ္ဓထံ ရဟန်းပြုရန် ရောက်လာခြင်း	—	၇၇
၃၀။	ဖခင် သူဌေးကြီးသည် ဗုဒ္ဓနှင့်သားရဟန်းကို ဆွမ်းစားပင့်ခြင်း	....	၇၈
၃၁။	ဗုဒ္ဓသည် သူဌေးအိမ်၌ လူမျှားအတွက် ဒါနနှင့်သီလတရား မိန့်ကြားတော်မူခြင်း	....	၈၀
၃၂။	ဗုဒ္ဓသည် သံဃာတော်များအား သာသနာပြု စေလွှတ်တော်မူခြင်း	....	၈၄
၃၃။	ခမည်းတော် ပင့်လွှတ်သဖြင့် ကပ္ပိလဝတ် နေပြည်တော်သို့ ရှင်တော်ဗုဒ္ဓကြွတော်မူခြင်း	....	၈၆
၃၄။	ဗုဒ္ဓသည် မာနကြီးသော ဆွေမျိုးတော် သာကီဝင် မင်းသားတို့အား တန်ခိုး ပြာဋိဟာ ပြ၍ ဆုံးမတော်မူခြင်း	....	၈၈
၃၅။	ညီတော် နန္ဒမင်းသား ရဟန်းပြုခြင်း	....	၉၂
၃၆။	သားတော်ရာဟုလာ ရှင်သာမဏေပြုခြင်း	....	၉၄
၃၇။	မိထွေးတော်ဂေါတမီ သင်္ကန်းကပ်လှူခြင်း	—	၉၈
၃၈။	နှစ်ပြည်တောင် စစ်ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ရှင်မြတ်ဗုဒ္ဓ တရားပြတော်မူခြင်း	....	၁၀၀
၃၉။	ဗုဒ္ဓသည် နတ်လူမျှားအတွက် မင်္ဂလာတရား မိန့်ကြားတော်မူခြင်း	....	၁၀၂

- ၄၀။ ဗုဒ္ဓသည် တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌
မယ်တော်နတ်သားအား အဘိဓမ္မာတရား
ဟောကြားတော်မူခြင်း ... ၁၀၄
- ၄၁။ ဗုဒ္ဓသည် နန္ဒောပနန္ဒ နဂါးမင်းကို
ဆုံးမတော်မူခြင်း ၁၀၈
- ၄၂။ ဗုဒ္ဓသည် နာဠာဂီရိဆင်မှိုက်ကို
ချွတ်တော်မူခြင်း ၁၁၂
- ၄၃။ ဗုဒ္ဓသည် အာဠာဝက နတ်ဘီလူးကို
ချွတ်တော်မူခြင်း ၁၁၆
- ၄၄။ ဗုဒ္ဓသည် အင်္ဂုလိမာလ လူဆိုးကို
ဆုံးမတော်မူခြင်း ၁၂၀
- ၄၅။ ဗုဒ္ဓအား ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်တော်မူရန်
မာရ်နတ် လျှောက်ထားခြင်း ၁၂၄
- ၄၆။ ဗုဒ္ဓသည် ပရိဗ္ဗာန်စံခါနီး၌ သုဘဒ်ပရဗိုဇ်အား
တရားပြတော်မူခြင်း ၁၂၈
- ၄၇။ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခါနီး၌ တပည့် သား
သံဃာတော်တို့အား ရှင်တော် ဗုဒ္ဓ
မိန့်မှာတော်မူခြင်း ၁၃၂
- ၄၈။ မြတ်ဘုရားဗုဒ္ဓ ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်တော်မူခြင်း ၁၃၆
- ၄၉။ ရှင်တော်ဗုဒ္ဓ၏ ဓာတ်တော်များကို
အပြည်ပြည်မင်းတို့ ပူဇော်ကြခြင်း ၁၄၀
- ၅၀။ ဗုဒ္ဓဝင် ရုပ်စံပြုစုရာတွင် အထောက်အကူ
ပြုရသည့် စာအုပ်များ ... ၁၄၂

ဗုဒ္ဓဝင်ရုပ်စုံ ဖြစ်လာရခြင်းအကြောင်း

ဆုစာပေမှ ဗုဒ္ဓဝင်ရုပ်စုံ ထုတ်ဝေရန်နှင့်ပြုလိုက်ပြီး
သောအခါ၊ ဗုဒ္ဓဝင် စာအုပ် စတင်ရေးသားပြုစုခဲ့ရသည်
တို့ကို ပြန်လည်အောက်မေ့လာမိလေသည်။

သုံးဆယ့်လေးနှစ်ကြာရှိပေပြီ။ ဦးထိန်ဝင်း (သခင်
ထိန်ဝင်း) က ယခုခေတ်မှာ ဗုဒ္ဓ၏ ဘာသာရေး
ယဉ်ကျေးမှု အထူး လိုအပ်လာသဖြင့် 'ခေတ်လူကလေး
လူငယ်များ ဗုဒ္ဓဘာသာရေး ယဉ်ပါးလာကြစေရန်၊
ဗုဒ္ဓဝင်ငယ် တစ်အုပ်ပြုစုပါ' ဟု တိုက်တွန်းပါသည်။
ဖြန့်ချိရန်လည်း တာဝန်ယူပါမည်ဟု ကတိပြုလာသည်။

ကျွန်မလည်း ဗုဒ္ဓဝင်စာအုပ်ပြုစုရန် စဉ်းစားသော
အခါ၊ လူကလေးလူငယ်များလည်း နားလည်ဖို့နှင့်
ဗုဒ္ဓဘာသာရေး အခြေခံ ရှိလာ ကြဖို့ ကိုပါ ထည့်သွင်း
စဉ်းစားရသဖြင့်၊ ရုတ်တရက် ခေါင်းခဲနေမိပါသည်။

ခေါင်းခဲရာမှ သင်ဆရာလည်းဖြစ်၊ သားချင်းအစ်ကို
ကြီးလည်းဖြစ်သော ဆရာမင်းသုဝဏ်အား တိုင်ပင်
သောအခါ၊ 'လူကြီးရော လူငယ်ပါ ဖတ်ရှုနားလည်
နိုင်ရအောင်၊ လယ်တီဆရာတော်ရဲ့ ခုနစ်နေ့ဘုရားရှိခိုး
လင်္ကာကို အခြေပြုပြီး ရေးပေါ့' ဟု အကြံပေးပါ
သည်။

ကျွန်မလည်း လယ်တီဆရာတော်၏ ခုနစ်နေ့ ဘုရား
ရှိခိုးလင်္ကာကို အခြေပြုရေးသားရန် ဆုံးဖြတ်ပြီး၊ ဗုဒ္ဓဝင်
နှင့် ပတ်သက် ရာ စာအုပ် များ ကို ဖတ်ရှုလေ့လာပါ
သည်။ အမရပူရမြို့ရှိ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ကြီး ထံသို့

လည်း စာဖြင့် ကျိုးကြောင်း သေချာစွာ လျှောက်
ကြားပြီး မကွဲပြားသည်များကို မေးမြန်းရပါသည်။

မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်၊ အရှင်ဇနကာ ဘိဝံသ ထံမှ
ကျွန်မထံ စာဖြင့် ပြန်ကြားဖြေပြပါသည်။ ‘ဗုဒ္ဓဝင်
စာအုပ်ပြုစုတဲ့အခါမှာ၊ ကိုးကား ရာ စာ အုပ် များ ကို
ဖော်ပြပါ။ ဒါမှလည်း မိမိရဲ့အပြစ်ကင်းလွတ်နိုင်တယ်’
ဟု ဆုံးမ လိုက်ပါသည်။

ကျွန်မလည်း ဆရာမင်းသုဝဏ်၏ အကြံပေးချက်နှင့်
အရှင်ဇနကာ ဘိဝံသ၏ အဆုံးအမကို ခံယူပြီး ဗုဒ္ဓဝင်
စာအုပ်ငယ်ကို ပြုစုပြီး ဦးထိန်ဝင်း အားပေးအပ်လိုက်
ရာ၊ ပထမဆုံးအကြိမ် ၁၃၁၈ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်
နေ့တွင် ကုသလဝတီပုံနှိပ်တိုက်မှ ရိုက်နှိပ်ဖြန့်ဝေပေးပါ
သည်။ နှစ် ၃၀ ကျော်ကြာခဲ့ပေပြီ။ သာသနာတော်
၂၅၀၀ ပြည့် အထိမ်းအမှတ်ဖြင့် ထုတ်ဝေသည်ဖြစ်၍
ထိုစာအုပ်ငယ်တွင် ဆရာမင်းသုဝဏ်က နိဒါန်း အမှာ
စာရေးရာ ‘သာသနာတော် ၂၅၀၀ ပြည့် အဖြစ် လက်
ဆောင်ကောင်းတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာရပေသည် တကား’
ဟုကြည်နူးစွာ ရေးသားခဲ့ပါသည်။

သရုပ်ဖော်ပုံကလေး အနည်းငယ်နှင့် အကျဉ်းရုံး၍
ရေးရသော ဗုဒ္ဓဝင်စာအုပ်ငယ်မှာ နောက်ထပ် တစ်
ကြိမ်မက ရိုက်နှိပ်ရပါသည်။

နုယဉ်စာပေမှတစ်ကြိမ်၊ စပယ်ဦးစာပေမှ သုံးကြိမ်
ရိုက်နှိပ်ဖြန့်ဝေရာ အကြွင်းမရှိခဲ့ပေ။

နောက်တစ်ဖန် စပယ်ဦးစာပေ ဦးတင်စိုးက ဗုဒ္ဓဝင်
စာအုပ်ငယ်ကို ‘အရှင်ဇနကာဘိဝံသ ပြုစု ထုတ်ဝေ
သော ဗုဒ္ဓဝင်ရုပ်စုံကဲ့သို့၊ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို ပို၍

ကြည်ညိုဖွယ်ဖြစ်အောင် ရုပ်စုံအဖြစ် ထုတ်ဝေလိုပါသည်။ တစ်မျက်နှာ တစ်ကဏ္ဍအတွက် လိုအပ်ရာကို အကျဉ်းချုပ်၍ ရေးပေးပါ' ဟု တောင်းပန်သဖြင့် မြန်မာဘာသာဖြင့်ပင် ဗုဒ္ဓ၏ ဖြစ်တော်စဉ် အစမှအဆုံးထိ ချုပ်၍ ပြုပြင်ရေးပေးခဲ့ရာ ဗုဒ္ဓ ဝင် ရုပ်စုံ စာ အုပ် ကြီးတစ်အုပ်ဖြစ်ပေါ်လာပြန်ပါသည်။

သည်နောက် ဗုဒ္ဓဝင်ရုပ်စုံမှ ပုံတော်များကိုပင် ပြန်လည် အသုံးပြုကာ၊ ကလေးလူငယ်များ ရှုတ်ဆိုကျက်မှတ်ကြရန် ကဗျာအဖြစ် ရေးသားပေးပါရန် တောင်းဆိုလာပြန်ရာ၊ ဗုဒ္ဓဝင်အစမှ အဆုံး ဖြစ်တော်စဉ် ကဗျာ ၅၃ ပုဒ် ပြုစုပေးခဲ့ရပါသည်။

ဗုဒ္ဓဝင် ကဗျာစာအုပ်ကြီး ထွက်ပြီးနောက် မကြာမီမှာပင်၊ ၎င်း ပုံ တော် များ ဖြင့်ပင် ဗုဒ္ဓဝင်စာအုပ်ကို အင်္ဂလိပ်+မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေလိုပါသည် ဟု တောင်းဆိုရာ၊ ဗုဒ္ဓဝင်ရုပ်စုံစာအုပ်အတွက် မြန်မာဘာသာမှ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့်၊ ဆရာ တက်တိုး ကပြန်ဆိုပေးပါသည်။

နှစ်အတန်ငယ်ကြာခဲ့ပေပြီ။

ယခု ဆုစာပေမှ အင်္ဂလိပ်+မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် ပြုစုထားသော ဗုဒ္ဓဝင်ရုပ်စုံစာအုပ်ကို၊ ထုတ်ဝေလိုသဖြင့် ထပ်မံပြုပြင်၊ တည်းဖြတ်ပေးပါရန် တောင်းဆိုပါသည်။

ယခု ဆုစာပေမှ ထုတ်ဝေမည့် ဗုဒ္ဓ ဝင် ရုပ် စုံ (အင်္ဂလိပ်+မြန်မာနှစ်ဘာသာ) မှာ အလျင်က ထုတ်ဝေခဲ့သည်များနှင့်မတူ၊ တစ်မှုထူးခြားစွာ ထွက်ပေါ်လာပေမည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

ရုပ်ပုံပေါင်း စာအုပ်နှင့်အပြည့်၊ ဆေးရောင်ချယ်
လှပတင့်တယ်စွာဖြင့် ဗုဒ္ဓနှင့်တပည့်သား သံဃာအပြင်၊
ဗုဒ္ဓသာသနာတော် တည်ဆောက်သည်မှ အစ အတတ်
နိုင်ဆုံးမွမ်းမံပြုစုထားသဖြင့် စာအုပ်ရေးသားပြုစုခဲ့ရ
သူအဖို့ ကျေနပ်ဝမ်းသာ ပီတိဖြာရပါသည်။

နှစ်သုံးဆယ်ကျော်က ဗုဒ္ဓဝင်စာအုပ်ငယ်မှစ၍ ယနေ့
ထိ ကောင်းမွန် တိုးတက်အောင်၊ ဗုဒ္ဓ၏သာသနာရေး
အတွက်ပါဝင်၊ ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ကြကာ ဗုဒ္ဓ
ဘာသာအခြေခံ ပြန့်ပွားစေမှုပြုကြသူအပေါင်း
အား စာအုပ်ပြုစုသူအနေဖြင့် အထူးကျေးဇူးတင်လျက်
ရှိပါသည်။

ဗုဒ္ဓသာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွား
ပါစေ။

နုယဉ်

၁၀-၅-၉၀

အမှတ် ၁၁၊ နဝဒေးလမ်း၊
ဒဂုံမြို့နယ် ရန်ကုန်မြို့

About This Book

After I had given Su Sapay Publishing House permission to bring out a new edition of the illustrated **Life of the Buddha**, my mind went to the time when the idea of this book appeared.

It was thirty-four years ago. A friend of mine, U Htein Win, alias Thakin Htein Win, suggested that I write a short biography of the Buddha to fill the need of such a book for the youth of today who should be given an opportunity to acquire an education in Buddhist religion and culture. He said he was willing to publish the book. I was happy to accept his suggestion and promised to start writing it.

The promise had been given, but how should I work on the project? That gave me the head-ache. To instil religious spirit coupled with an awareness of the culture pertaining to Buddhism is not an easy thing to do.

In my perplexity I thought of my eldest brother and a literary mentor of mine, U Wun (Min Thu Wun) who is a veteran poet and author of today. I put the case before him, and he advised me to base my work on the famous verses on the Buddha's Life, “**ခုနစ်နေ့ ဘုရားရှိခိုးလက်ဘ**” (Prayer Verse on the Seven Sacred Days) by the late Venerable Ledi Sayadaw. That was a very good idea and I promptly followed his advice. I began reading up all available literature relevant to the Buddha's life. Some points I

wasn't quite clear about were referred to the late Venerable Maha Gandharon Sayadaw:

Ashin Janakabhivumsa, the Maha Gandaron Sayadaw, of Amarapura, very kindly responded, and I was prepared to begin my work. The Sayadaw pointed out the importance of appending bibliography, for that would reinforce the authoritativeness of my work and leave me free from possible blame.

I completed my work sooner than I had expected, and handed the manuscript to U Htein Win. The first edition was printed and published by Kuthalawadi Printing and Publishing House. The book was published on the full-moon day of Kason of the year 1318 B.E., the 2500th anniversary of the Buddha Sasana. Min Thu Wun wrote the introduction. I was happy to see my little book come out among other religious publications on that auspicious occasion, and I regarded it as noble gift to the readers.

The slim volume, sparsely illustrated, went through several re-printings. Later, Nu Yin Printing and Publishing House published it once, and then Sabe-Oo Sapay published it thrice.

Once again, U Tin Soe, proprietor of Sabe-Oo Sapay, published a new edition, magnificently illustrated after the style of the "Illustrated Buddha's Life" (Buddhavam Yokeson), authored by the Venerable Maha Gandharon Sayadaw. I was obliged to adapt the text to go parallel with picture, page by page, by making it more concise.

Later, another edition was planned; this time it was for children. I was obliged again to turn the prose text into verse so that the children could recite them. I produced 53 stanzas. The same art reproductions used in the earlier edition were used for this edition.

Sometime later, a request was made that the Myanmar text be accompanied by an English version. Saya Tet Toe contributed it:

Now, a few years afterwards, Su Sapay requested me to edit the Myanmar-English text. A new set of illustrations was furnished to accompany the bilingual text.

As I write this introductory note, the book is in the press. This new edition is newly illustrated, and the text slightly revised. As the author, I am filled with pious joy, having the feeling that I have contributed something to growing literature dedicated to the noble life and work of the Buddha, and his great disciples, in the establishment of the Sasana (religion).

In conclusion, I wish to express my thanks to all those who helped me in the gradual improvement of the work I started over thirty years ago, as a humble contribution to the propagation of the Buddha Sasana.

May the Buddha Sasana spread in glory throughout the world!

Nu Yin

10-5-90

No. 11, Nawaday Street,
Dagon Township, Yangon.

ရှေ့သို့တိုး၍၊ ဆပိုးထမ်းရွက်
သက်နှင့်အမျှ၊ ကာလရှည်စေ
ဤမြေဤလူ၊ ပြည်သူတို့ကျိုး
မြတ်နိုးသမှု၊ ပညာစုဖြင့်
တစ်ခုတာဝန်၊ ကျေပွန်လေမှ ....။

နုယဉ်

Forward,
with burden on my shoulders,
all life long,
serving people's interests;
these people of this earth;
thus fulfilling a sacred duty
with an amalgam of
knowledge and wisdom.

Nu Yin

သုဋ္ဌေးသားသုဗေဓာ ရသေ့ရဟန်းပြုပုံ

သုဋ္ဌေသား သုမေဓာ ရသေ့ရဟန်းပြုခြင်း

ဟိုရှေးရှေးတုန်းက သုမေဓာဆိုတဲ့ သုဋ္ဌေသားကလေး တစ်ယောက် ရှိခဲ့တယ်။ သုမေဓာဟာ ငယ်စဉ်က မိဘများ သေဆုံးခဲ့လို့ အုပ်ထိန်းသူနှင့် ကြီးပြင်းရတယ်။ သုမေဓာ အရွယ် ရောက်လို့ ပညာစုံတဲ့အခါကျတော့ ရှေ့ငွေရတနာနှင့် အမွေ ပစ္စည်းတွေကို ထိန်းသိမ်းထားသူက သုမေဓာကို ပြန်ပြီး နှင်း အပ်တယ် တဲ့။ အဲဒီအခါ သုမေဓာရဲ့ စိတ်ထဲမှာ အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာသတဲ့။ “ငါ့မိဘတွေဟာ ချစ်တဲ့ပစ္စည်းတွေကိုစွန့်ပြီး သေဆုံးခဲ့ကြပြီ။ ငါလဲ တစ်နေ့မှာ အိုရ၊ နာရ၊ သေရမှာ အမှန် ပဲ။ ဒီပစ္စည်းတွေကို ငါမလိုချင်တော့ဘူး။ အားလုံးကို စွန့်လှူ ပြီး တောထွက်ပြီးတော့ ရသေ့ပြု ကုသိုလ်ရှာမှ သင့်တော့ မယ်”လို့ ဆုံးဖြတ်ပြီး အလှူကြီးပေးလိုက်တယ်။ သုမေဓာလဲ တောထွက်ပြီး ရသေ့ပြု၊ တရားအားထုတ်လိုက်တာ စွန့် အဘိညာဉ်ရပြီးတော့ “သုမေဓာ ရှင်ရသေ့” ရယ်လို့ ထင်ရှား လာတယ် တဲ့။

Richman's son Sumeda turned an ascetic

Long, long ago, there lived a young son of a rich man, named Sumeda. His parents died when he was young, so he was brought up by a guardian. When he came of age, and was fully educated, his guardian gave him back all the wealth he had inherited from his parents. Then a thought occurred to him. "My parents have died, leaving all their possessions. Surely, I will also become old, ailing and one day I will die. I don't want these possessions. I should leave all this wealth, go into the forest to become a hermit, and seek merit." So he decided, and accordingly, gave a grand charity. Then, Sumeda went into the forest and became a hermit. He did meditation work and gained jhana insight. He became well-known as "Reverend Hermit Sumeda."

သုမေဓာရှင်ရသေ့ ဘုရားဖြစ်ရန်စိတ်အကြံဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်ပြုပုံ

သုမေဓာရှင်ရသေ့ ဘုရားဖြစ်ရန် စိတ်အကြံဖြင့်
အဓိဋ္ဌာန်ပြုခြင်း

တစ်နေ့တော့ ရမ္မာမြို့ကို ဒီပင်္ကရာ ဘုရားမြတ်စွာ ကြွလာ
တော်မူတယ်။ မြို့သူမြို့သားတွေဟာ ဘုရားရှင် ကြွတော်မူရာ
လမ်းကို သန့်ရှင်းအောင် ပြုပြင်နေကြရာမှာ သုမေဓာရှင်ရသေ့
ကလဲ လမ်း မြေတစ်ကွက်စာယူပြီး ပြုပြင်နေသတဲ့။ အဲဒီနား
မှာ 'သုမိတ္တာ' ဆိုတဲ့ အမိုးသမီးကလေးတစ်ယောက်ဟာ ကြာ
ပန်း ရှစ်ခိုင်ကို ကိုင်ပြီး ဘုရားဖူးဖို့ စောင့်နေတယ်။ သုမိတ္တာ
က သုမေဓာရှင်ရသေ့ကို သူ့လက်ထဲက ကြာပန်းငါးခိုင် ပေး
လိုက်တယ်။ သုမေဓာကလဲ လမ်းပြင်ခိုက်မှာ ဘုရားရှင် ကြွလာ
တာနှင့် ဘုရားရှင်ကို ရှုမဝေရအောင် လမ်းပေါ်မှာမှောက်ပြီး
သူ့ကိုယ်ကို တံဘားသဘောမျိုး ခင်းပေးလိုက်သတဲ့။ သူ့လက်
ထဲမှ ကြာပန်းငါးခိုင်ကို မြှောက်ပြီး ဘုရားရှင်ကို ပူဇော်ရင်း
“ကျွန်ုပ်သို့ နောင်အခါ၌ ဤဘုရားရှင်ကဲ့သို့ ဖြစ်ရပါလိမ့်”
ဟု စိတ်ထဲကရည်စူးပြီး အဓိဋ္ဌာန်ပြုလိုက်တယ် တဲ့။

ဒီပင်္ကရာ မြတ်စွာဘုရားကလဲ သုမေဓာနှင့် သုမိတ္တာကို မြင်
တော့ “သုမေဓာ ရှင်ရသေ့ဟာ နောင်အခါ၌ ဂေါတမဘုရား
အမည်တော်ဖြင့် ဘုရားဖြစ်လိမ့်မည်၊ သုမိတ္တာမှာလဲ နောင်
အခါ၌ သုမေဓာကို ကူညီသူ ဖြစ်လိမ့်မည်” လို့ ဗျာဒိတ်စကား
မိန့်ကြားတော်မူသတဲ့။

Hermit Sumeda was determined to become Buddha

One day, Dipankara Buddha came to the city of Ramma. The people of the city were cleaning the road for the Buddha to walk, and Hermit Sumeda took a part of the road to clean. Near him was a young lady, named Sumeitta, waiting for the Buddha. She was holding eight stems of lotus, She handed five of them to Hermit Sumeda. He had not quite finished his work of cleaning the road when the Buddha came. So he laid himself on the road for the Buddha to walk on his body so that the feet of the Buddha might not be soiled with mud. He held up his hands with the five lotus-stems in them and worshipped the Buddha. He then said in his mind: "May I become a Buddha in a future time." Thus Sumeda silently affirmed his resolve to become a Buddha.

Dipankra Buddha saw Sumeda and Sumeitta, and said: "Hermit Sumeda will in future become a Buddha by the name of Gotama. Sumeitta will become his help-mate."

တုသိတာနတ်ပြည်၌ အလောင်းတော်နတ်သား ဖြစ်လာခြင်း

အဲဒီအခါကစပြီး၊ သုမေဓာ ရှင်ရသေ့ဟောဘုရားဖြစ်ဖို့ ကုသိုလ်
ကောင်းမှုတွေလုပ်ပြီး ဘဝများစွာ ပြောင်းခဲ့ရာက တုသိတာ
နတ်ပြည်မှာ 'သေတကေတု' အမည်နှင့် နတ်သားတစ်ပါး
ဖြစ်လာပြီး နတ်စည်းစိမ် ခံစားနေရတယ်။ အလောင်းတော်
သေတကေတုနတ်သားဟာ နတ်သက်တမ်းရှည်စွာ စည်းစိမ်ခံစား
နေချိန်၊ လူ့ပြည်မှာတော့ အနှစ်တစ်ထောင်ကစပြီး 'ဘုရားပွင့်
တော်မှုတော့မယ်' ဆိုတဲ့ ဗုဒ္ဓကောလာဟလ သတင်းဖြစ်ပေါ်
သတဲ့။

**Sumeda became a future Buddha deva in
Tusita Celestial Kingdom**

From that time on, Hermit Sumeda did many meritorious deeds in order to become a Buddha in future. After many existences, he became a deva by the name of Setaketu in the celestial kingdom of Tusita. He was then enjoying all the pleasures of a celestial life.

While Setaketu deva was enjoying the celestial life for a long time, in the human world, one thousand years earlier, there had been news or a general talk about the coming of the Buddha.

ဘုရားပွင့်တော်မူရန် နတ်ဗြဟ္မာတို့ တောင်းပန်ကြပုံ

ဘုရားပွင့်တော်မူရန် နတ်ဗြဟ္မာတို့ တောင်းပန်ကြခြင်း

အဲဒီလို လူ့ပြည်မှာ ‘ဘုရားပွင့်တော်မူတော့မယ်’ဆိုတဲ့ ဗုဒ္ဓကောလာဟလသတင်း ဖြစ်ပေါ်နေတာကို နတ်ဗြဟ္မာတွေ သိကြတော့ တုသိဘာနတ်နန်းမှာ စံတော်မူနေတဲ့ ဘုရားအလောင်း သေဘကေတုနတ်သားဆီကိုသာကြပြီး “ဘုရားဖြစ်ဖို့ လူ့ပြည် ဆင်တော်မူပါ”လို့ တောင်းပန်ကြသတဲ့။

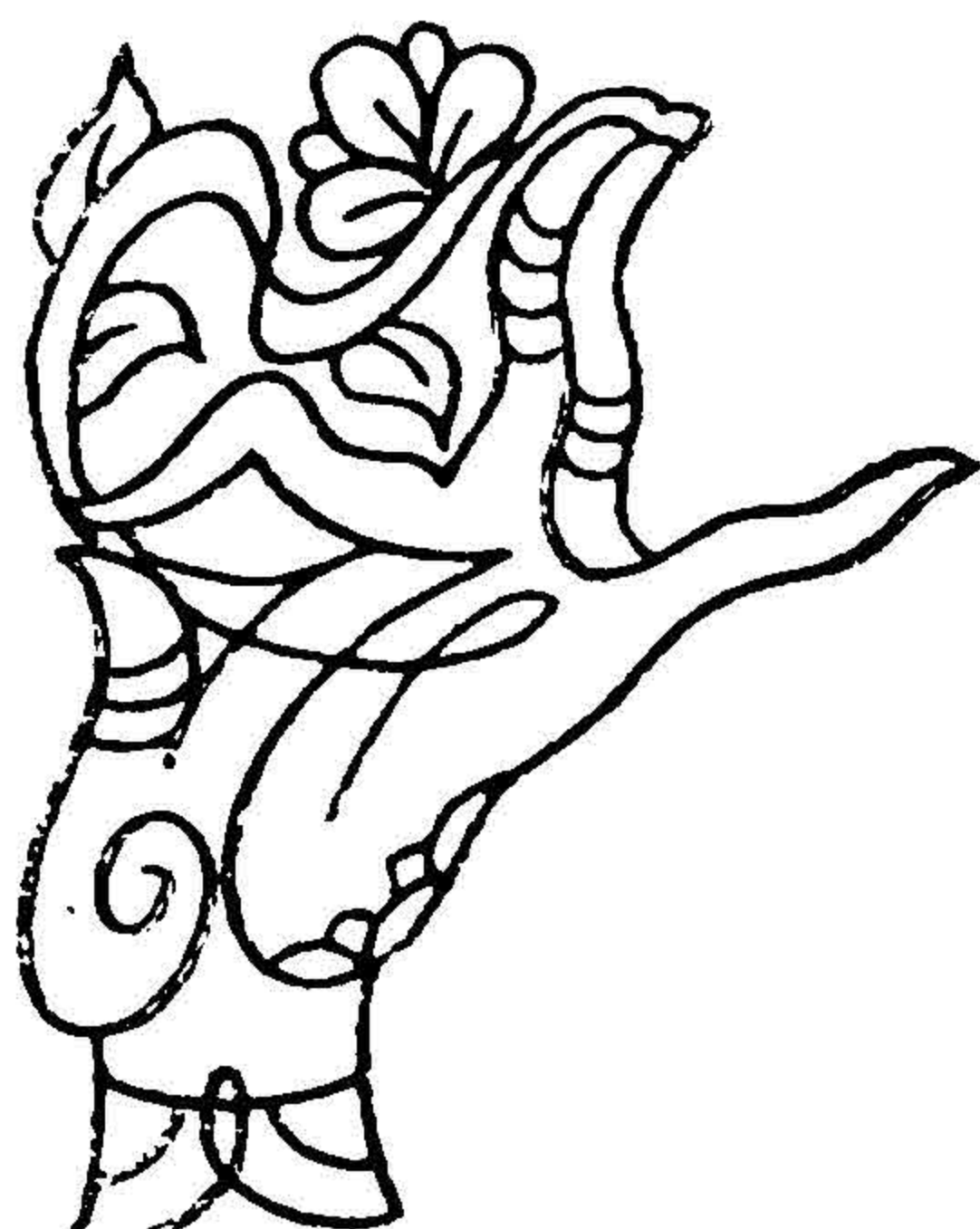
အလောင်းတော်နတ်သားကလဲ ဘုရားဖြစ်ဖို့ အချိန်ကာလသင့်မသင့် စဉ်းစားပြီးမှ “ကောင်းပါပြီ၊ လူ့ပြည်ဆင်းတော့မယ်”လို့ ကတိပြုလိုက်တယ်ဘဲ့။

Devas and Brahmas requested for Coming of Buddha

When Devas and Brahmas came to know of the general talk of the Coming of the Buddha, they went to the palace of the future Buddha, Setaketu Deva, and said: "Please go to the human world to become a Buddha." The future Buddha Deva considered whether it was time for becoming a Buddha, and then gave a promise to the Devas and Brahmas. "All right, I will descend to the human world," he said.

ဘုရားအလောင်းမင်းသားပြစ်ရန် လူ့ပြည်၌
ပဋိသန္ဓေဃူတော်မူပုံ

ဘုရားအလောင်းမင်းသားဖြစ်ရန် လူ့ပြည်၌ ပဋိသန္ဓေ
ယူတော်မူခြင်း

ကပိလဝတ် ပြည်ကြီးမှာ မြတ်သော သာကီယမျိုးနွယ်ဝင်
ဘုရင် သုဒ္ဓေါဒနနှင့် တောင်ညာစံ မဟာမာယာ မိဖုရားကြီး
ရွှိကြသတဲ့။ ဝါဆိုလပြည့်နေ့မှာ မိဖုရားကြီး မဟာမာယာဟာ
အလှဒါနပြု ဥပုသ်စောင့်ပြီး သလွန်ပေါ်မှာ လဲလျောင်းစက်
ပျော်နေခိုက်၊ ကောင်းကင်မှာ ပေါ်နေတဲ့ ရွှေတောင်ပေါ်က
ဆင်ဖြူတော်မူစီး ဆင်းလာပြီး မိဖုရားကြီးရဲ့ ညာဘက်ရင်ထဲ
ကို ဝင်လာတယ်လို့ အိပ်မက်မြင်မက်သတဲ့။

မိဖုရားကြီးလဲ အိပ်မက်အရ မြတ်သောသန္ဓေသား ရောက်
လာပေပြီဆိုပြီး ရှင်လန်း ဝမ်းသာတော်မူသတဲ့။

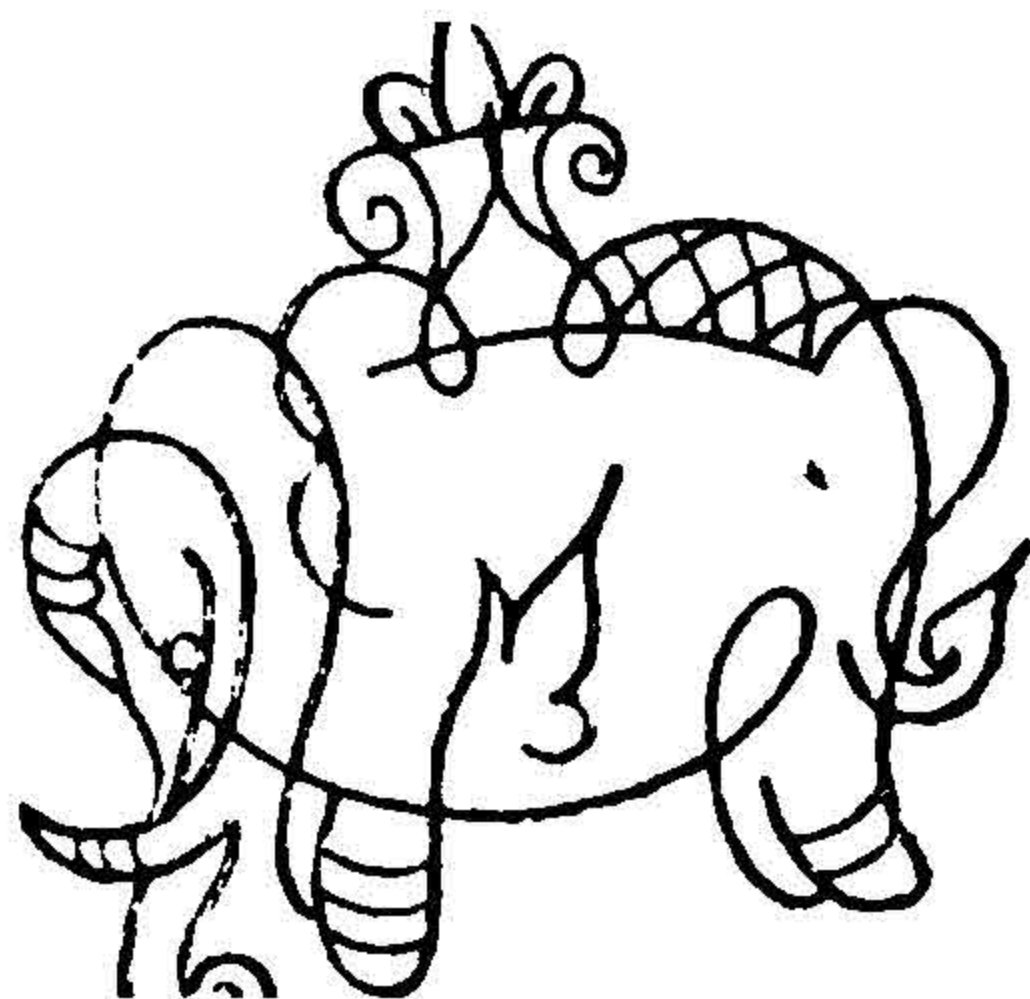

The Future Buddha took conception

There lived in the Kingdom of Kapilavastu, King Sudhodana and Maya Devi, Queen of the Southern Palace Chamber, both of the noble Sakya clan. On the full moon day of Waso, Queen Maha Maya gave charity and kept sabbath. In the night, as she was asleep, she had a dream. In the dream a white elephant descended from the top of a golden-mountain in the sky and entered her breast.

The Queen was happy to note that she had conceived of a sacred child as indicated by the dream.

အဖေဘင်းတော်မင်းသားကို ဗုဒ္ဓမြင်တော်မူပို့

အလောင်းတော်မင်းသားကို ဖွားမြင်တော်မူခြင်း

နောက် ဆယ်လကြာတဲ့အခါ၊ မဟာမာယာ မိဖုရားကြီးမှာ ခမည်းတော် မယ်တော်ရှိတဲ့ ဒေဝဒဟပြည်ကို သွားချင်တဲ့စိတ် ဖြစ်လာလို့၊ အခြွေအရံတွေနှင့် ရွှေထမ်းစင်ကိုစီးပြီး ယုတ်တော် မှဲ့တယ်။

လမ်းခရီး သာယာတဲ့ အင်ကြင်းဥယျာဉ်ရောက်တော့ ခေတ္တ နားရင်း ရွှေအင်ကြင်းပန်းကို လှမ်းပြီး ခူးတဲ့အခိုက် မိဖုရား ကြီးမှာ အလောင်းတော် မင်းသားငယ်ကို သန့်စင်စွာ ဖွားမြင် တော်မူတယ်။

ဘုရားအလောင်း မင်းသားငယ်လဲ မယ်တော်ဝမ်းမှ ဖွား လျှင်ဖွားချင်းပဲ ခြွေတော်ဖြင့် ခုနစ်လှမ်း လှမ်းပြီး “တစ်လောက လုံးမှာ ငါသာလျှင် အမြတ်ဆုံး” လို့ ကြွေးကြော်တော်မူသတဲ့။

ဘုရားအလောင်း ဖွားတော်မူတဲ့နေ့ကတော့ မဟာသက္ကရာဇ် ၆၈ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့် သောကြာနေ့ ဖြစ်တယ်။

The Future Buddha was born

Ten months later, Queen Maha Maya wanted to go to the Kingdom of Devadaha to see her parents. So she set out for her home country, riding on a golden palanquin with her large retinue.

On the way, she rested at the garden of golden Ingyin flowers. While she was plucking the flowers, the future Buddha was born to her.

The moment he was out of his mother's womb, the infant prince walked seven steps and stopped to proclaim: "In all the world I am the noblest."

His date of birth is Friday, full moon day of the month of Kason, in the year 68 of the Great Era.

အလောင်းတော်မင်းသားကို လက္ခဏာတော် ဖတ်ရှုခြင်း

ဘုရားအလောင်းမင်းသားကို ဖွားဖွဲ့ ငါးရက်မြောက်တွဲ
နေ့မှာ ခမည်းတော်မင်းကြီးက ပုဏ္ဏားတော်များကို ဖိတ်ကြား
ပြီး၊ သားတော်ရှဲ့ လက္ခဏာတော်ကို စစ်ဆေးစေတယ်တဲ့။

ပုဏ္ဏားတော် ခုနစ်ယောက်တို့က လက်နှစ်ချောင်းစီ ထောင်
ပြပြီး “သားတော်ငယ်ဟာ ကြောမင်း ဖြစ်ရင်လဲ ဖြစ်မယ်၊
ဘုရားဖြစ်ရင်လဲ ဖြစ်မယ်” လို့ ဟောကြားသတဲ့။

အငယ်ဆုံးပုဏ္ဏား သုဒတ္တ ကတော့ လက်တစ်ချောင်းသာ
ထောင်ပြပြီး “သားတော်ငယ်ဟာ ဘုရားဗုဒ္ဓ အမှန်မလွဲ ဖြစ်
မှာပဲ” လို့ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ဆိုလိုက်တယ်တဲ့။

Royal soothsayers examined the infant prince.

Five days after his birth, the infant prince was brought in for the eight royal brahmin soothsayers, invited by the King, to examine some signs on his body.

Seven of them put up their two fingers and said: "The royal infant will become either the king of the universe or the Buddha."

The eighth, and the youngest, brahmin, named Sudatta, said firmly: "The prince will most certainly become the Buddha."

အလောင်းတော်မင်းသားကို အမည်ပေးမင်္ဂလာ ကျင်းပခြင်း

မင်းသားငယ်ကို အမည်ပေးဖို့ ရွေးချယ်ကြတဲ့အခါ၊ အလုံးစုံသော လောက၏ အကျိုးစီးပွားကို ပြီးစီးအောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်တော်မူမည့် သားတော်မြတ်ဖြစ်မှီမို့ 'သိဒ္ဓတ္ထကုမာရ' မင်းသားလို့ အမည်တော်ပေးမည်ကြလေသတဲ့။

Name-giving ceremony for the infant prince

At the time of choosing a name for the infant prince, the name Siddhattha was chosen because he was the noble son who would achieve all benefits for the entire universe.

အလောင်းတော်မင်းသား လေးတော်တင်ပွဲကျင်းပပွဲ

အလောင်းတော်မင်းသား လေးတော်တင်ပွဲကျင်းပခြင်း

ဘုရားအလောင်း သိဒ္ဓတ္ထကုမာရမင်းသား တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ် အရွယ်ရောက်တော့၊ သူတကာလို အတတ်ပညာသင်ဖို့ မလိုဘူး တဲ့။ ယောက်ျားတို့ တတ်သိအပ်တဲ့ တစ်ဆယ့်ရှစ်ရပ် အတတ်ပညာတွေကို အလိုလိုတတ်ပြီး သိပြီးဖြစ်နေသတဲ့။ ဒါကို မယုံကြတဲ့ ဆွေတော်မျိုးတော်တို့က “ပညာမသင်တဲ့ မင်းသား၊ ဘာအတတ်ပညာမျှမရှိဘူး” လို့ ကဲ့ရဲ့ကြသတဲ့။ ဒါကြောင့် အလောင်းတော် သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားဟာ ဆွေတော်မျိုးတော်တို့ အလှယ်မှာ ဗိုလ်တစ်ထောင်တင်မှ ရနိုင်တဲ့လေးတော်ကို တစ်ချက်တည်း မြှောက်ချီ ပစ်ခတ်ပြလိုက်တော့၊ ဆွေတော် မျိုးတော်နှင့် မူးမတ်အားလုံးဟာ အလောင်းတော်မင်းသားကို အံ့ဩ ချီးကျူးလို့ မဆုံးနိုင် ဖြစ်နေကြတယ် တဲ့။

The Prince showed his skill in archery

When Prince Siddhattha came of age at sixteen, he did not need to have a formal education, like others. He had already learned, without being taught, all the eighteen arts that men were required to learn. The relatives of the royal family did not believe this. They said in scorn, "The prince who has not been taught has not learned anything." Therefore, the Prince drew a bow which had to be drawn by one thousand troops, in the presence of the royal relatives. Then only were the relatives, the ministers and others surprised, and they all gave the Prince their unending praises.

အလောင်းတော်မင်းသား လက်ထပ်မင်္ဂလာပြု၍
ရွှေနန်းသုံးဆောင် စိုးစံတော်မူခြင်း

လေးတော်တင်ပွဲ ပြီးတဲ့အခါကျတော့၊ အလောင်းတော်မင်းသားဆီကို ဒေဝဒဟပြည်က ဦးရီးတော် သုပ္ပဗုဒ္ဓမင်းရဲ့ သမီးတော်ဘဒ္ဒကဉ္စနာမင်းသမီးကို သတို့သမီးအဖြစ် ဆက်သလာတယ်။ အလောင်းတော်မင်းသားလဲ ဘဒ္ဒကဉ္စနာမင်းသမီးကို ယသော်ဓရာ ဘွဲ့အမည်နဲ့ မိဖုရားမြှောက်ပြီး ရွှေနန်းသုံးဆောင်မှာ စိုးစံတော်မူသတဲ့။

The Prince married and occupied the three chambers of the Golden Palace

After the archery exhibition, the Prince was married to Badda Kissana, daughter of his uncle Suppabuddha, King of Devadaha, who was presented to him as a bride. The Prince appointed her as his Royal Consort with the title of "Yasodra" and occupied the three chambers of the Golden Place:

မာလောင်းတော်မင်းသား နိပိတ်လေးပါး မြင်တော်မူပုံ

အလောင်းတော်မင်းသား နိမိတ်လေးပါးတွင်
သူအိုနိုပိတ် စတင်မြင်တော်မူခြင်း

ဗိလိန်နှင့်ပဲ အလောင်းတော်မင်းသားဟာ ရွှေနန်းစည်းစိမ်
ခံစားရင်းအသက်တော် နှစ်ဆယ်ရှစ်နှစ်အရွယ် ရောက်လာတယ်။

တစ်နေ့တော့ အလောင်းတော်မင်းသားဟာ မြင်း လေး
ကောင်ကတဲ ဝေဇယန္တာရထားကို စီးပြီး မှူးမတ်တော်ခြံရံလျက်
ဥယျာဉ်တော်ကို ထွက်ခဲ့သတဲ့။ ဥယျာဉ်တော်နား ရောက်တော့
နတ်များက ဖန်ဆင်းပြီး ပြသထားတဲ့ အိုခြင်း ဆင်းရဲခြင်းကို
ခံစားနေရတဲ့ သူအိုတစ်ယောက်ကို အလောင်းတော်မင်းသား
တွေ့မြင်ရသတဲ့။ အလောင်းတော်မင်းသားဟာ သူအိုကြီးကို
မြင်လိုက်တော့ ‘အိုရခြင်း ဆင်းရဲ’ ကို သတိသံဝေဖြစ်လာပြီး
ဥယျာဉ်တော်ကို မဝင်တော့ဘဲ ရွှေနန်းဆောင်ကိုသာ ပြန်ကြွ
သွားတော်မူတယ်။

The Prince saw first an old man: the first of the four ominous sights

Living in the luxury of the palace, the Prince had reached the age of twenty-eight.

One day, the Prince went to the royal garden, riding, the four-horse **Vejayanta** chariot. Near the garden he saw an old man suffering from the effects of old age. The old man was the creation of the **devas**. The prince saw the old man and was reminded of the misery of old age. He was deeply convinced and greatly frightened. So he turned from the gate of the garden and went back to the palace.

အလောင်းတော်မင်းသား နှစ်ကြိမ်မြောက် သူ့နာနိမိတ်
မြင်တော်မူခြင်း

နောက် လေးလ ဩတဲအခါ အလောင်းတော်မင်းသားဟူ၍
ဝေဇယန္တာရထားနှင့် ဥယျာဉ်တော်ကို ထွက်ကြွတော် မူပြန်
တယ်။ ဥယျာဉ်တော်နားရောက် ရင်ပဲ နာခြင်းဆင်းရဲကို နတ်များ
ဖန်ဆင်း ပြုထားတဲ့ သူ့နာကြီးတစ်ယောက်ကို မြင်ရတော်
မူပြန်တယ်။

အလောင်းတော်မင်းသားလဲ သူ့နာကို မြင်ရသော 'နာရ
ခြင်းဆင်းရဲ'ကို သတိသံဝေဖြင့်လေးပြီး ရှေ့နန်းဆောင်ကိုသာ
ပြန်ကြွသွားတော်မူသတဲ့။

The prince saw the second ominous sight

Four months later, the Prince set out for
the royal garden on his Vejayanta chariot.
Near the garden he saw the second ominous
sight* as created by the devas: an ailing man.
When he saw the man suffering from
illness, he realised the misery of ailment,
and returned the palace.

တဟိယအါ

အလောင်းတော်မင်းသား သုံးကြိမ်မြောက် သူ့သေနိမိတ်
မြင်တော်မူခြင်း

နောက် လေးလကြာတဲ့အခါမှာ အလောင်းတော် မင်းသား
ဟာ ဝေဇယန္တာ ရထားနှင့် ဥယျာဉ်တော်ကို ကြွတော်မူပြန်
တယ်။ နတ်များကလဲ ဥယျာဉ်တော် အနားကဆီးပြီး ကြည့်ချင်
စရာမကောင်းတဲ့ သူ့သေကောင်ကြီးကို ဖန်ဆင်းပြထားသတဲ့။
အလောင်းတော် မင်းသားလဲ 'မမြဲတဲ့သေခြင်းတရား' ကို သတိ
သို့ဝေ ဖြစ်ပေါ်ပြီး ရှေ့နန်းဆောင်ကိုသာ ပြန်ကြွသွားတော်မူ
သတဲ့။

The Prince saw the third ominous sight

Four months later, the Prince made an-
other trip to the royal garden on his Veja-
yanta chariot. Near the garden the devas
had created and placed and unsightly corpse.
The Prince realised the nature of death,
the impermanence of all things, and returned
to the palace.

အလောင်းတော်မင်းသား လေးကြိမ်ပြောက် ရဟန်းတော်အသွင်
နိမိတ်ပြင်တော်မူခြင်း

နောက်ဆုံး သေးလကြာတဲ့အခါ အလောင်းတော်မင်းသား
ဟူ၍ ဝေဇယန္တာ ရထားနှင့် ဥယျာဉ်တော်ကို ထွက်ကြပြန်တယ်။
ဥယျာဉ်တော်နားရောက်တော့ နတ်များက ဖန်ဆင်းပြထားတဲ့
ကြည်ဖြူရာ ရဟန်းတော်တစ်ပါးအသွင်ကို ဖူးမြင်ရသတဲ့။

အလောင်းတော်မင်းသား ဟူ၍ ရဟန်းရဲ့ အေးချမ်းတဲ့
အသွင်နှင့် ဂုဏ်ကျေးဇူးကို တွေးတောမိပြီး ရဟန်းပြုလိုတဲ့ စိတ်
ဆန္ဒနှင့် ရှေ့နန်းဆောင်ကိုသာ ပြန်ကြသွားသတဲ့။

The Prince saw the fourth sight

Finally, after another four months, the Prince was riding his Vejayanta chariot to the royal garden when he saw near it a venerable monk, as created by the devas.

The Prince noticed the serene appearance of the monk and thought of the attributes of monkhood, and came to have a desire to become a monk. He then returned to the palace.

သားတော်ရာဟုသာကို ဖွားမြင်တော်မူပုံ

သားတော် ရာဟုလာကို ဖွားမြင်ခြင်း

ရွှေနန်းဆောင်ကို ပြန်ရောက်တဲ့အခါမှာ သားတော် ရာဟု
လာ ဖွားမြင်ကြောင်း အလောင်းတော်မင်းသားထံ လျှောက်
တင်လာတယ်။ အလောင်းတော် မင်းသားရဲ့ စိတ်ထဲမှာတော့
'သား ဆိုတဲ့ အနှောင်အဖွဲ့တစ်ခု တိုးလာပြန်ပေါ့၊ ရဟန်းပြုဖို့
ငါ အမြန်တော့ထွက်မှပဲ ဖြစ်တော့မယ်'လို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်သတဲ့။

A son was born to the Prince

When he arrived at the palace, he received the news of the birth of a son. The son was later named Rahula. The Prince said to himself: "An attachment in the form of a son has been added. I must take to the forest quickly."

အလောင်းတော်မင်းသား၊ တောထွက်တော်မူပုံ

အလောင်းတော်မင်းသား တောထွက်တော်မင်း

နိမိတ်ကြီးလေးပါးကို တွေ့မြင်လို့ သတိသံဝေဂ ဖြစ်ပြီး ရဟန်းပြုချင်တဲ့စိတ်တော် ပြင်းပြနေတဲ့ အလောင်းတော်မင်း သားဟာ ညသန်းခေါင်ယံအချိန်မှာ ဆန္ဒ အမတ်ကိုနှိုးပြီး မြင်းတော်ကဏ္ဍကကို ကကြိုးဆင်စေတယ်။ အလောင်းတော်မင်း သားလဲ ဖွားမြင်စ သားတော်လေးကို ဇနာရပ်ပြီး ကြည့်နေရာ က ချက်ချင်းပဲ မြင်းတော်ပေါ်တက်ပြီး မြို့ပြင်ကို ထွက်တော် မူသတဲ့။ နောက်တော်ပါက ဆန္ဒအမတ်လဲ အတူလိုက်ပါခဲ့ သတဲ့။

သက်တော် နှစ်ဆယ်ကိုးနှစ်အရွယ်ရှိတဲ့ ဘုရားလောင်း မင်း သား တောထွက်တော်မူတဲ့နေ့ဟာ သက္ကရာဇ် ၉၇ ခု၊ ဝါဆို လပြည့် တနင်းသာနေ့မှာ ဖြစ်တယ် တဲ့။

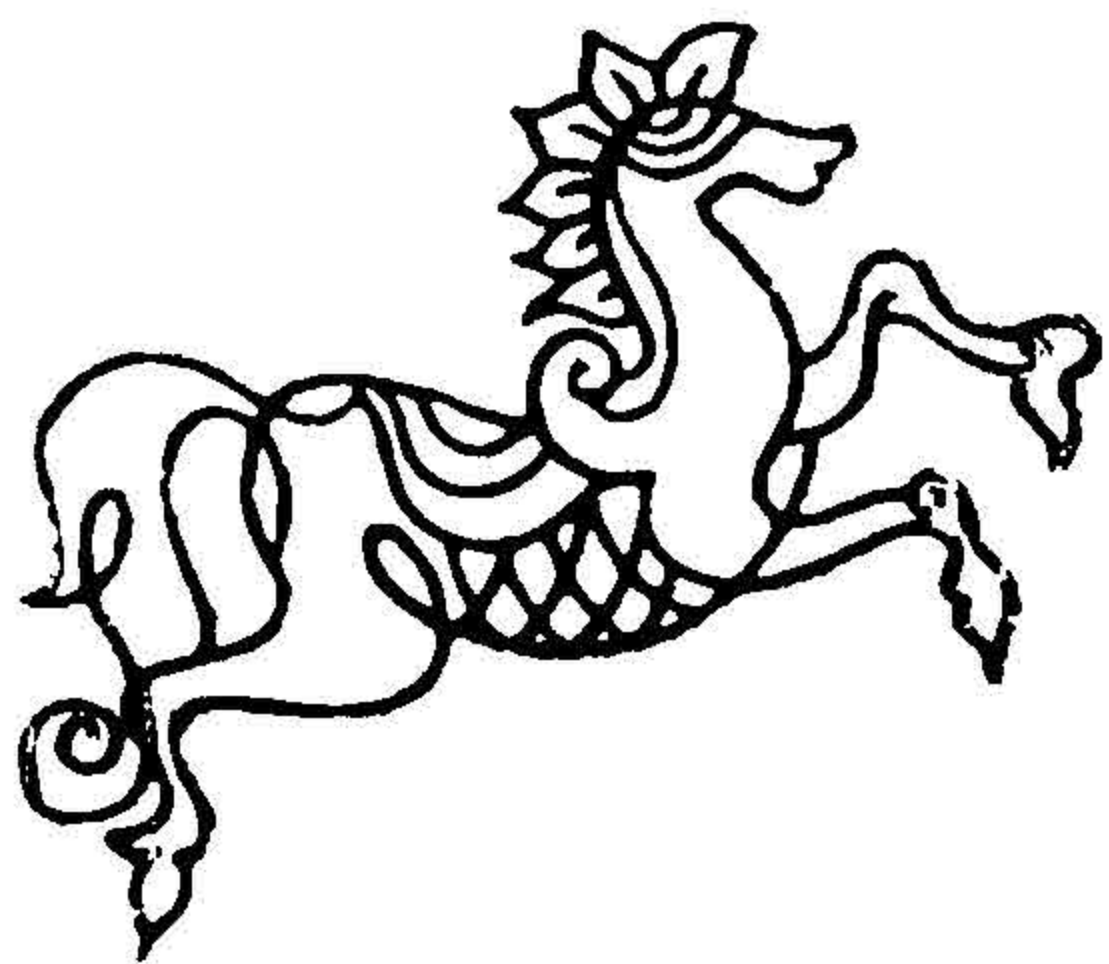

The Prince took to the forest

The Prince who had been having a great desire to become a monk after having seen the four sights, woke up Channa, his personal aide, at midnight, and ordered him to make his horse, Kannaka, ready. The Prince then looked at the new-born son in his wife's bed-chamber and quickly mounted the horse, and went out of the city. Channa followed him.

The day twentynine-year old Prince renounced his princely life and took to the forest was Monday, the full moon day of the month of Waso in the year 97.

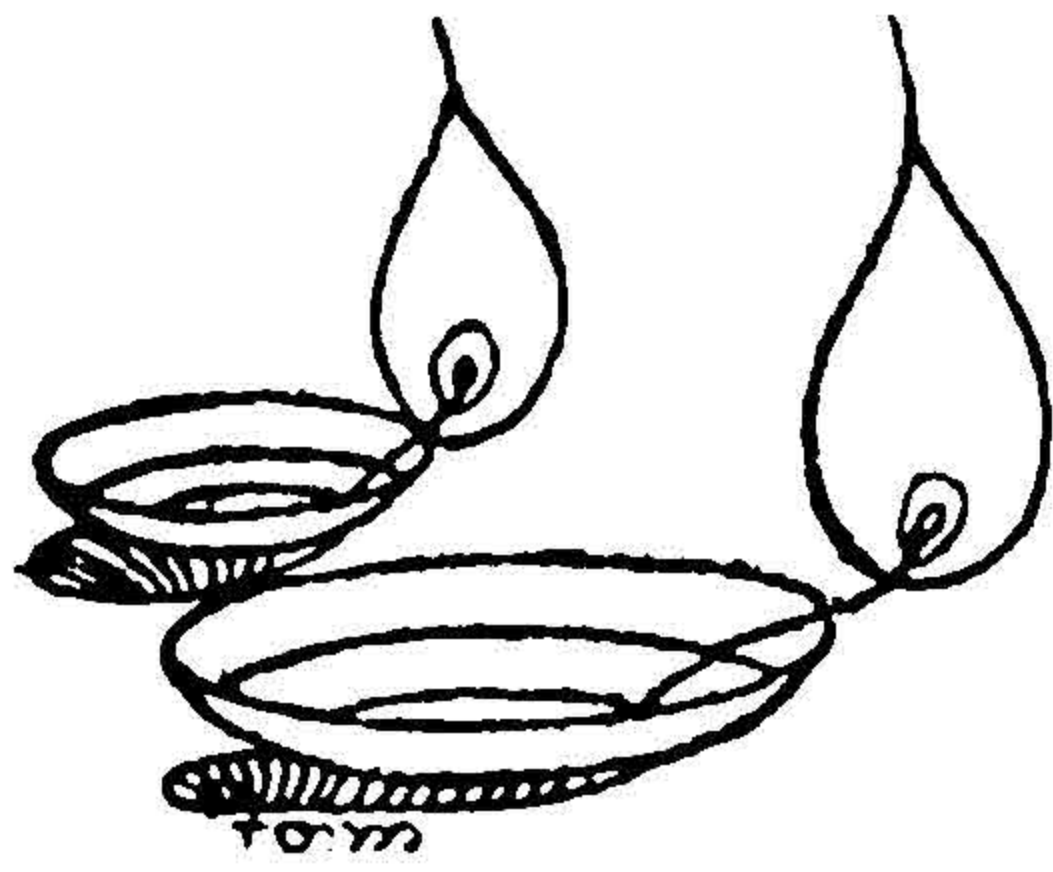
Mara interfered in the Prince's renunciation

The devas escorted the Prince who had left the city at midnight.

But Mara, a deva who never favoured any good deed, stood in front of the Prince. 'Prince, do not take to the forest. It is only seven days before you are to become the King of the Universe. Please go back to the palace. Please go back,' Mara said.

The Prince said, 'Oh, Mara, the bad deva, I do not want to become the King of the Universe. I want to become the King of the Dhamma, who can bring peace to human, celestial and other beings.' Thus overcoming Mara's interference, the Prince continued riding.

form

အလောင်းကောင်မင်းသား အဓိဋ္ဌာန်ပြုကာ ဆံတော်ပယံပို့

အလောင်းတော်မင်းသား အဓိဋ္ဌာန်ပြုကာ ဆံတော်ပယ်ခြင်း

ဘုရားအလောင်းမင်းသား ငြင်းတော်ကို ဆက်နှင်ခဲ့တာ မိုးမလင်းခင် အနော်မာမြစ်ကမ်းကို ရောက်ဟယ်။ မြစ်ကမ်း ငွေသောင်ယံမှာ မြင်းတော်ရပ်နားပြီး ဆံတော်ကို ပယ်ဖြတ်တော်မူတယ်။ ‘ဘုရားဖြစ်မှာဖြင့် ငါ၏ ဆံတော်ဟာ ကောင်းကင်ကပြန်ကျေဘဲ တည်ပါစေသား’ လို့ အဓိဋ္ဌာန်ပြုတော်မူတော့ ဆံတော်ကို သိကြားမင်းက ယူဆောင်ပြီး နတ်ပြည်မှာ စူဠာမဏိစေတီ တည်လိုက်တယ်။ သဒ္ဓိကာရ ဗြဟ္မာကြီးကတော့ ကြာသင်္ကန်းနှင့် ပရိက္ခရာစုံ ယူလာပြီး ‘အလောင်းတော်မင်းသား ရဟန်းပြုတော်မူပါ’ လို့ ဆက်ကပ်သတဲ့။

ဘုရားအလောင်းမင်းသားရဲ့ ဝတ် လဲ့ တော် တွေ ကို တော့ ဗြဟ္မာ့ပြည် ယူဆောင်သွားပြီး ဒုဿစေတီ တည်ထားကိုးကွယ်သတဲ့။

The Prince made an affirmation and discarded his hair

The Prince continued his journey and arrived at the bank of Anoma River before dawn. He stopped his horse on the silvery beach of the river bank and cut his hair. 'If I were to become a Buddha, may my hair not fall but remain in the sky.' Thus he made an affirmation and threw the hair up to the sky. The King of devas took away the hair and built a pagoda, named Sulamani Ceti, and enshrined the hair in it. Gatikara Brahma brought the robes made from lotus, and also a set of articles for use by a monk. He said to the Prince: 'Prince, please make yourself a monk.'

The Brahma took away the Prince's dress to enshrine it in a pagoda, named Dussa Ceti, in the Kingdom of Brahmas.

ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီး ရောက်လာ၍ တိုင်းပြည်အင်နွံခြင်း

ဘုရားအလောင်းဟာ အနော်မာ မြစ်ကမ်းမှာ ရဟန်းပြုပြီး ရာဇဂြိုဟ်မြို့ထဲကို ဆွမ်းခံကြွတော်မူသတဲ့။ ဆွမ်းခံပြီးတော့ မြို့ရဲ့ အရှေ့ဘက် ပန္နဝတောင်ရိပ်မှာ ဆွမ်းစားတော်မူတယ်။

သိဒ္ဓတ္ထ မင်းသား တောထွက်ပြီး ရဟန်းပြုပြီဆိုတဲ့ သတင်းကို ရာဇဂြိုဟ်ပြည်က ဗိမ္ဗိသာရ မင်းကြီး ကြားရတော့ အလောင်းတော်အရှင်မြတ် ဆွမ်းစားနေရာ တောင်ခြေကို လိုက်လာသတဲ့။

မင်းကြီးက အလောင်းတော် အရှင်မြတ်ကို ကန်တော့ပြီး ‘သက်တော်အရှယ် ငယ်ပါသေးတယ်၊ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ကြီးကို တစ်ဝက်ခွဲပေးပါ့မယ်၊ မင်းပြုတော်မူပါဦး’လို့ လျှောက်တင်သတဲ့။

အလောင်းတော် အရှင်မြတ်ကတော့ ‘သင် မင်းကြီး၊ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ် စိုးစံတဲ့ လူမင်းအဖြစ်ကို ငါမလိုချင်၊ လူနတ် ဗြဟ္မာများကို ငြိမ်းအေးစေဖို့ တရားမင်းအဖြစ်သာ ငါလိုချင်တယ်’လို့ ပြန်ပြောတော်မူတယ်။ ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးလဲ ‘ဘုရားဖြစ်တော့ တပည့်တော်တို့ ပြည်ကို အရင်ကြွတော်မူပါ’လို့ လျှောက်ထားပြီး ပြန်သွားသတဲ့။

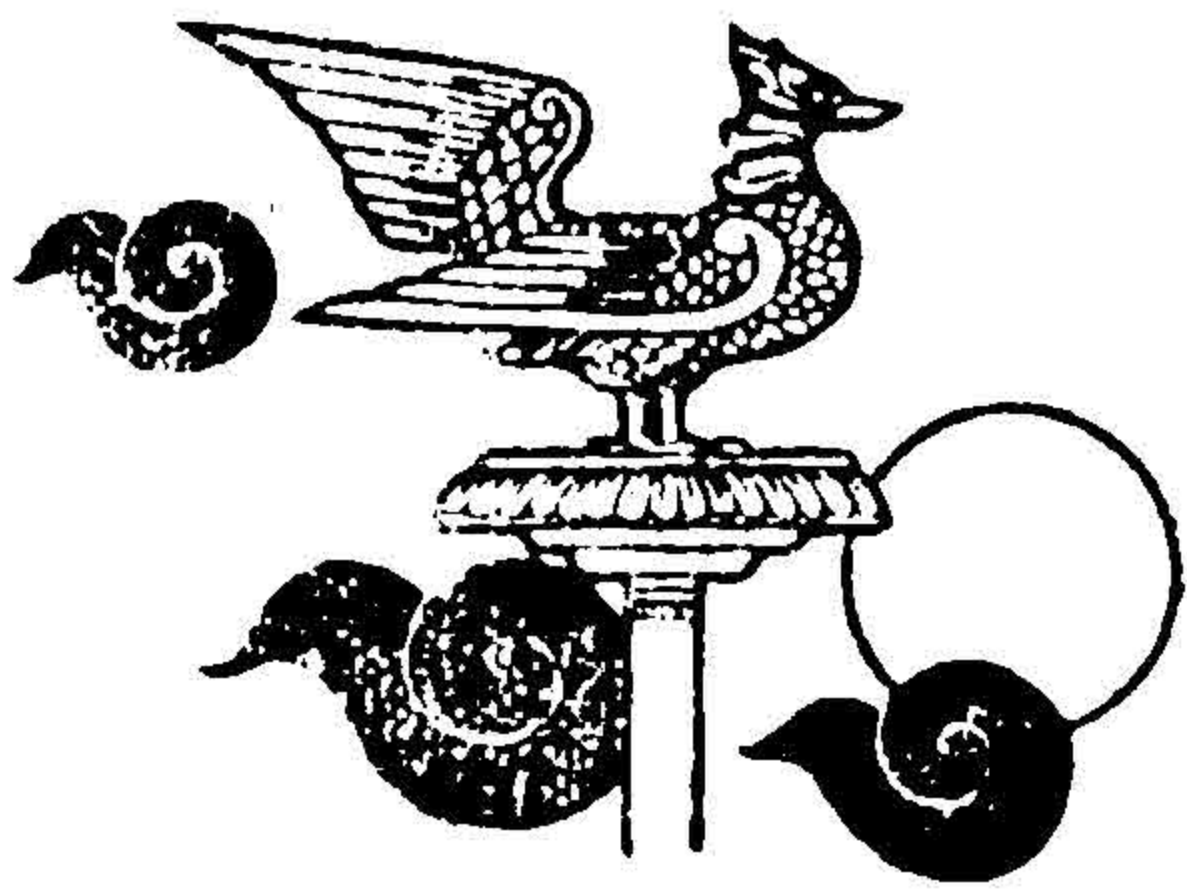
King Bimbisara offered his Kingdom

The would-be Buddha became a monk at the bank of Anoma River and went into the city of Rajagiri for alms-food. Then he took his meal in the shadow of Pandava Mountain, east of the city. When King Bimbisara of Rajagiri heard that Prince Siddhartha had renounced the world and became a monk, he went to see the Prince at the foot of the mountain.

The King made obeisance to the would-be Buddha and said, "You are still young. I will cede half of the Kingdom of Rajagiri. Please be king."

The would-be Buddha replied: "Oh, King, I do not want to be come a King of human beings. I wanted to become the King of Dhamma which will bring peace to human beings; devas and Brahmas." King Bimbisara then said: "When you become the Buddha, please come first to my Kingdom."

အလောင်းတော်မြတ် ဒုကာရစရိယ ကျင့်တော်မူပုံ

အလောင်းတော်အရှင်မြတ် ဒုက္ကရဝရိယ ကျင့်တော်မူခြင်း

အလောင်းတော် အရှင်မြတ်ဟာ ဥရုဝေဠတောထဲမှာ ဘုရား
ဖြစ်ဖို့ အားထုတ်ကျင့်ကြံနေခဲ့တာ တစ်နေ့မှာ သစ်သီးကလေး
တစ်လုံး၊ ဆန်ကလေးတစ်စုံ လောက်သာ စားတော်မူတော့
ခြောက်နှစ် ကြာတဲ့အခါမှာ အသား တော် များ ခြောက် ခန်း
အားအင်ပြတ်ပြီး လဲကျတော်မူသတဲ့။

The would-be Buddha practised extreme asceticism

The would-be Buddha was practising asceticism in the forest of Uruvela in order to become the Buddha. He ate only one fruit and one grain of rice. So after six years, he was reduced to a skeleton, and fell down as he had no strength.

ဘုရားဖြစ်ရန် ကြီးမားသောလုံ့လဝိရိယဖြင့်
ကျင့်ကြံတော်မူပုံ

ဘုရားဖြစ်ရန် ကြီးမားသော လုံ့လဝီရိယဖြင့် အားထုတ်
ကျင့်ကြံတော်မူခြင်း

အဲဒီလို အားပြတ်ပြီး လဲကျတော် မူတဲ့နောက် အလောင်း
တော်မြတ်လဲ အင်အားမပြတ်ဖို့ ဆွမ်းကို မျှတအောင် ပြန်စား
တော်မူပြီး ဆက်လက် အားထုတ်တော်မူတယ် တဲ့။ ဒီတော့မှ
အလောင်းတော်အရှင်မြတ်မှာ မူလရုပ်အဆင်းတော် ပြန်ဖြစ်
လာတယ် တဲ့။

အဲဒီလို မရပ်မနား ဆက်လက် အားထုတ်တော် မူလာတာ
သက္ကရာဇ် ၁၀၃၃ ခု၊ ကဆုန်လဆန်း ၁၄ ရက် နေ့၊ ည ဘက်
ရောက်တော့ အလောင်းတော် အရှင်မြတ်မှာ ‘ဗုဒ္ဓစင်စစ်၊ ငါ
ကေန့်ဖြစ်တော့မယ်’ ဆိုတာ သိတော်မူလာတယ် တဲ့။

He practised with great diligence to become the Buddha

After having fallen down from lack of strength, the would-be Buddha took his meals sufficiently to regain his strength, and continued with his practice. Then only did he retain the original build of his body.

As he was thus practising with great diligence, he came to know on the night of the 14th waxing day Kason in the year 103 that he would really become a genuine Buddha.

အာထုတ်တော်မူရာသို့ မာရ်နတ်လာ၍ တိုက်ဖျက်ပုံ

အားထုတ်တော်မူရာသို့ မာဂ်နတ်လာ၍ တိုက်ဖျက်ခြင်း

အလောင်းတော်ရှင်မြတ်ဟာ ဗုဒ္ဓစင်စစ် ကော်ပြစ်တော့မယ် ဆိုတာကို အလိုလို သိပြီး မရပ်မနား ကြိုးစားအားထုတ်တော် မူတော့ သိကြားမင်းက ခရုသင်းကို မှတ်ပြီး ပူဇော်လာတယ်။ ပြဗ္ဗာမင်းကြီးက ထီးဖြူတော်မိုးတယ်။ ပဉ္စသိခံနတ်သားက ဗေလုဝ နတ်စောင်းကို တီးခတ်ပြီး အသီးသီး ပူဇော်လာ ကြတယ်။

အဲဒီအခိုက်မှာ ဘုရားပွင့်တော့မှာကို မလိုလားတဲ့ မာဂ်နတ် ဟာ ဘူကိုယ်မှာ လက်နက်မျိုးစုံ ကိုင်ထားတဲ့ လက်မျိုး တစ် ထောင် ပန်ဆင်းပြီး နတ်စပ်ဆည်တွေနှင့် အလောင်းတော် အရှင်မြတ်ရဲ့ အားထုတ်မှုကို ပျက်စီးသွားအောင် တိုက်ခိုက် ဖျက်ဆီးလာ ကြတယ်။

ဒါပေမယ့် ဘုရားဖြစ်တော့မယ့်ဆဲဆဲ အလောင်းတော် ရှင် မြတ်က မာဂ်နတ်ရန်ကို မတုန် မလှုပ် သည်း ခံ ပြီး ဆက်လက် အားထုတ်မြဲ အားထုတ်တော်မူလျက်ပဲ တဲ့။

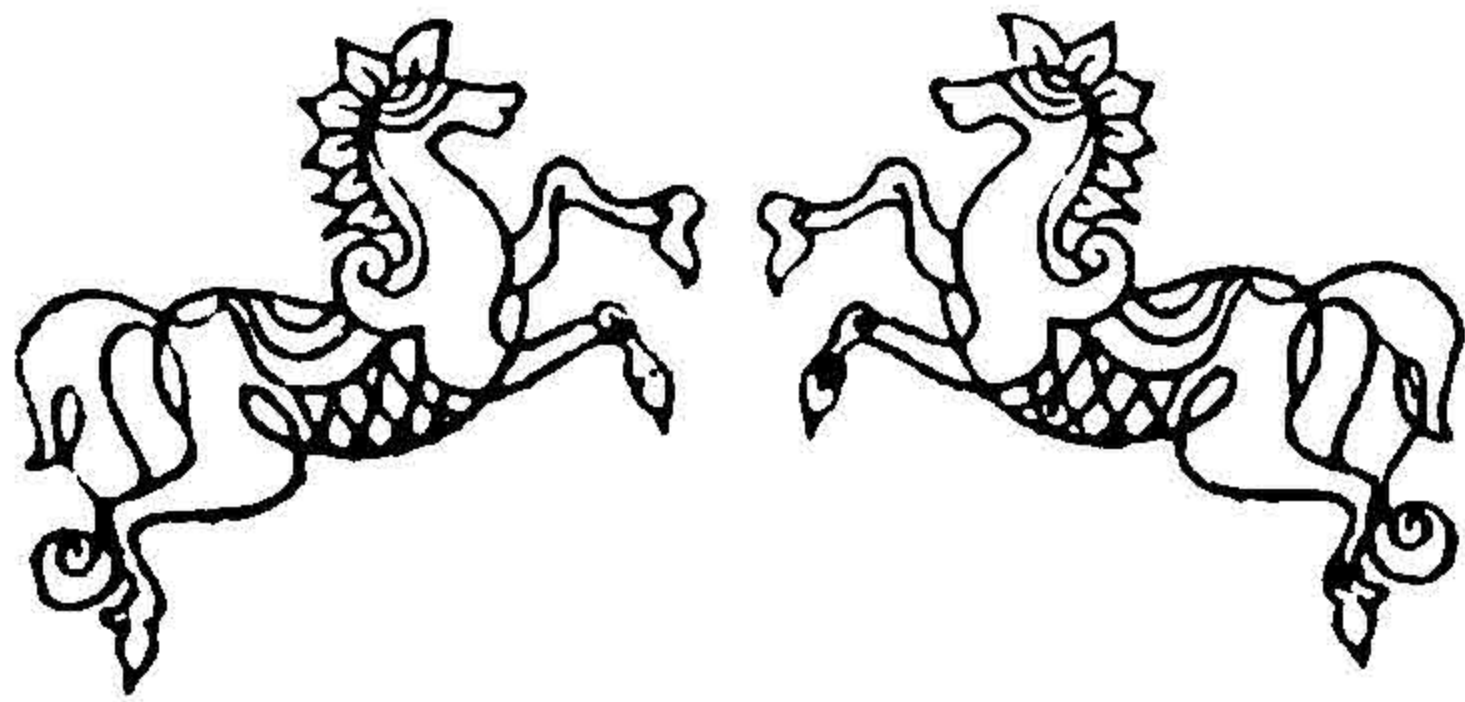
Mara interfered with the practice

As the would-be Buddha came to know by himself that he would certainly become the Buddha, he made a great effort without a stop in his practice. Thagyamin (Sakka) paid his respects to him by blowing the conch. The great Brahma sheltered the would-be Buddha under a white umbrella. (Pancasikha) Pyinsa-thikha deva expressed his devotion by playing on veluva, a celestial harp.

At that time, Mara, a deva who did not want to see the coming of the Buddha, made an attack on the would-be Buddha. Mara held various weapons in the thousand hands of his body that he had created for this purpose. He had with him many troops of devas. He made the attack to foil the attempt to become the Buddha.

But the would-be Buddha who was about to become the genuine Buddha receive Mara's attack with equanimity and continued with his meditational practice,

အလောင်းတော်ရှင်မြတ် ဘုရားဖြစ်တော်မူပုံ

အလောင်းတော်ရှင်မြတ် ဘုရားဖြစ်တော်မူခြင်း

အလောင်းတော် ရှင်မြတ်ဟာ မာရ်နတ်ရန်ကို အောင်မြင် ပြီးတဲ့နောက် မဟာဗောဓိပင်အောက်မှာ မလျော့တဲ့ ဇွဲ လုံ့လ ဝီရိယနှင့် တစ်ညလုံး မရပ်မနား အားထုတ်တော်မူတော့ အရှေ့ အရပ်က ရောင်နီပေါ်စအချိန်မှာ တရားအပေါင်းကို အကြွင်း မရှိ သိမြင်တော်မူတဲ့ သဗ္ဗညုတရွှေညောင်တော် ကို ရတော်မူ သတဲ့။

သဗ္ဗညုတ ရွှေညောင်တော်ရလို့ ဘုရားဖြစ်တာနှင့် တစ်ပြိုင်နက် မဟာပထဝီမြေကြီးက ပြင်းစွာတုန်လှုပ်ပြီး ကောင်းချီးပေးသတဲ့။

ဘုရားဖြစ်တော်မူတဲ့နေ့ဟာ သက္ကရာဇ် ၁၀၃ ခု၊ ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ ဖြစ်တယ်။

Would-be Buddha became genuine Baddha

After overcoming the menace of Mara, and continuing with great diligence for the whole night, the would-be Buddha gained the all-knowing wisdom, *sabbanuta-nyana* when grey dawn loomed over the eastern horizon.

As soon as he gained the all-knowing wisdom and thus became the Buddha, the earth shook with a great force by way of hailing the great event.

တပုဿနှင့် ဘလ္လိကတို့ ဘုရားရှင်အား ဦးစွာ ပူးခွင့်ကြုံရခြင်း

ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးတဲ့နောက် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဟာ တစ်နေရာမှာ ခုနစ်ရက်မီ၊ ခုနစ်နေရာဆက်ပြီး သီတင်းသုံးတော်မူတယ်။

နောက်ဆုံး ခုနစ်ရက်ကျတော့ လင်းလွန်းပင် အောက်မှာ သီတင်းသုံးနေတော်မူတုန်း၊ ပေါက္ခရာဝတီမြို့က ကုန်သည် ညီနောင်ဖြစ်တဲ့ တပုဿနှင့် ဘလ္လိကတို့ဟာ လှည်းငါးရာနှင့် ကုန်ရောင်းတွက်လာကြရင်း၊ ဘုရားရှိရာအရပ်ကို ရောက်လာကြတယ်။ လမ်းခရီးမှာတုန်းက ‘ဘုရားပွင့်တော်မူပြီ’လို့ နတ်က သတင်းပေးလိုက်တာနှင့် သူတို့မှာ ပါလာတဲ့ ပျားမုန့်ဆုပ်ကို ဘုရားထံဝင်ပြီး ဆက်ကပ်ကြသတဲ့။

ဘုရားရှင်ကလဲ ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်ကို “ဘုရားကိုးကွယ်ပါ၏။ တရားကိုးကွယ်ပါ၏”လို့ သရဏဂုံတရားနှစ်ပါး ပေးတော် မူလိုက်တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ဘုရားဆိုတဲ့ ရတနာ၊ တရားဆိုတဲ့ ရတနာ နှစ်ပါးသာ ဖြစ်ပေါ်သေးတယ်။ သံဃာရတနာ မဖြစ်ပေါ်သေးဘူး။

ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်လည်း ဘုရားနှင့် တရားကို ကန်တော့ပြီးတော့ “အရှင်မြတ်ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ နောင်အခါမှာ အစဉ်အမြဲ ဘာကို ကိုးကွယ်ထားရပါ့မလဲ”လို့ မေးကြတော့ ဘုရားရှင်က ခေါင်းတော်ကို လက်နှင့်သပ်ပြီး ဆံတော်ရှစ်ချောင်း ပေးအပ်လိုက်တယ် တဲ့။

တပုဿနှင့် ဘလ္လိက ကလဲ ဘုရားရှင်ရဲ့ ဆံတော်ရှစ်ဆူကို ပင်းဆောင်ပြီး ခရီးဆက်ထွက်ခဲ့ကြတယ် တဲ့။

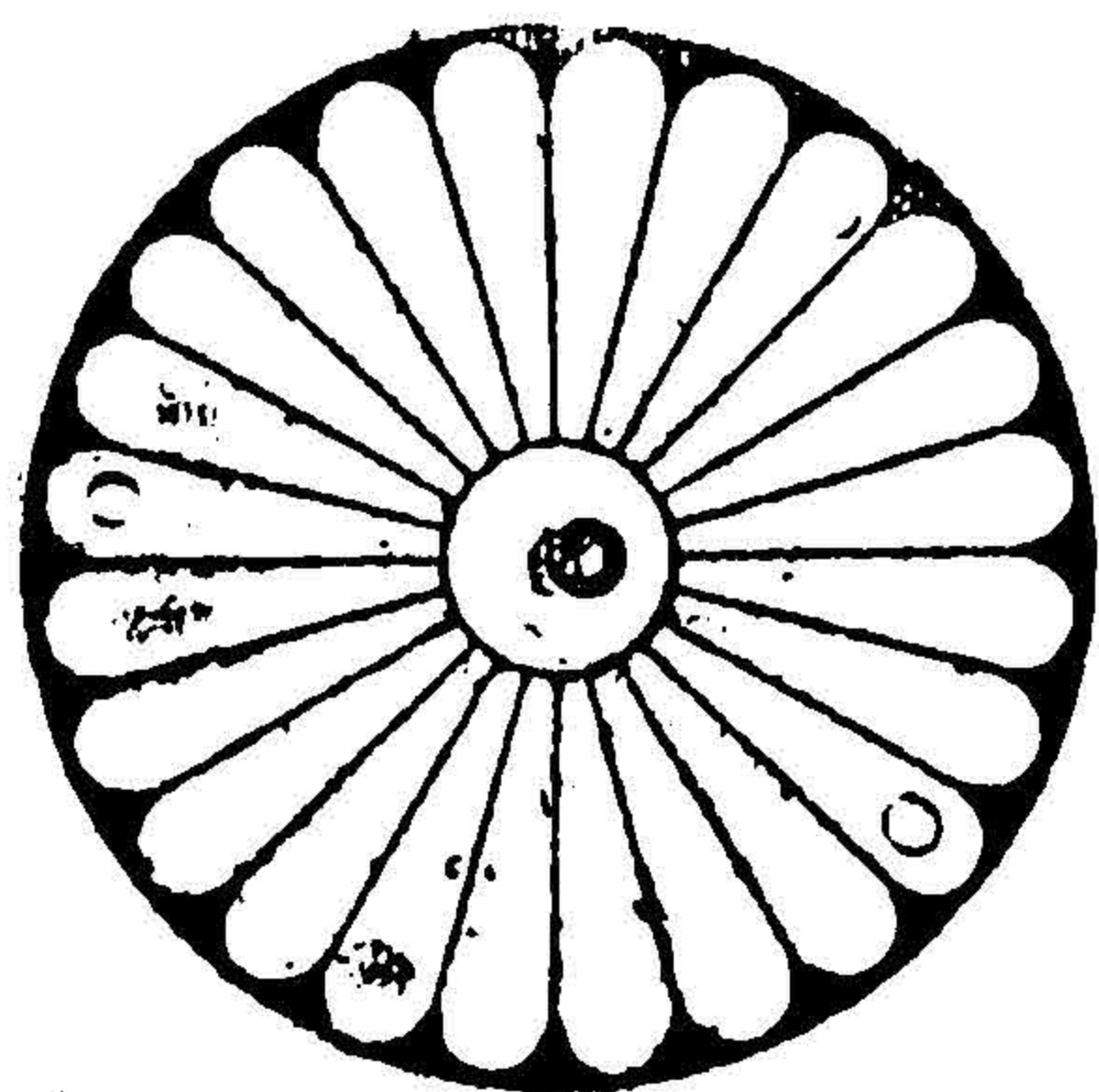
Tapussa and Banlika got the first chance to worship the Buddha

After attaining Buddhahood, the Buddha resided for seven days at each of the seven places. In the final week, while sitting under the Linlun tree, the Buddha met Tapussa and Banlika, two brothers, who were traders from Pokkhravati city. They had set out with five hundred carts for trading purposes, and came to where the Buddha was. On the way, a deva gave them the news of the Buddha. So they presented the Buddha with the honey-cake they had had with them.

The Buddha taught them to adore the Buddha and the Dhamma. At that time there had appeared only two sacred gems, the Buddha and the Dhamma. The third gem, the Sangha, had not yet appeared.

After worshipping the Buddha and the Dhamma, the two brothers said to the Buddha: "Lord, what should be a permanent object of worship for us?" The Buddha pressed his hair with his hand and produced eight strands of hair and gave them to the brothers. They carried the eight strands of the Buddha's hair respectfully and continued with their journey.

ရှင်တော်ဗုဒ္ဓ ဓမ္မစကြာတရားဦး ဟောတော်မူပုံ

ရှင်တော်ဗုဒ္ဓ ဓမ္မစကြာတရားဦး ဟောတော်မူခြင်း

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဟာ သဗ္ဗညုတ ရှေ့ဉာဏ်တော်ရပြီး တရားဦး
ဟောမယ်လို့ ဗာရာဏသီပြည်အနားက မိဂဒါဝုန် တောကြီး
ဆီကို ကြွတော်မူလာတယ်။ မိဂဒါဝုန်တောကြီးထဲမှာ ဘုရား
မပွင့်ခင်ကတည်းက ဟရားရှာနေကြတဲ့ ဇကာလူညး ဝပ္ပ၊ ဘဒ္ဒိယ
မဟာနံ၊ အဿဇီ ဆိုတဲ့ ပဉ္စဝဂ္ဂိ ငါးဦး ရှိနေကြသတဲ့။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ရောက်တော်မူလားပြီး ဝါဆိုလပြည့်နေ့ မိုးချုပ်
ခါစအချိန်မှာ ဓမ္မစကြာတရားတော်ကို စပြီး ဟောတော်မူ
တယ်။ နတ်တွေ ဗြဟ္မာတွေလဲ ဓမ္မစကြာတရားဦးကို လာပြီး
နာကြသတဲ့။

ဓမ္မစကြာတရားဦး ဟောတော်မူတဲ့နေ့ဟာ သက္ကရာဇ် ၁၀၃
ခု၊ ဝါဆိုလပြည့် စနေနေ့ ဖြစ်သတဲ့။

The Buddha gave His first sermon

After gaining the Sabbanuta wisdom, the Buddha went to Migadavun forest near Varanasi City. In that forest were Konndinya, Vappa, Baddiya, Maha Nam and Assijji, the five hermits who had been seeking the Truth even before the Buddha gained enlightenment.

The Buddha arrived on the full moon day of Waso, and just before the close of the daytime, began to give the hermits the great Dhamma Cekkra Sermon which is the Buddha's first sermon. Many devas and brahmas came to hear the sermon.

The day of the Dhamma Cekkra Sermon was Saturday, the full moon day in the month of Waso in the year 103.

ရတနာသုံးပါး ပြည့်စုံလာခြင်း

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ တရားဟောတော်မူတဲ့ စနေနေ့ကစပြီး ငါးရက်
 မြောက်တဲ့နေ့ကျတော့၊ ပဉ္စဝဂ္ဂါးဦးလုံးဟာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာရဲ့
 တရားအမှန်ကို သိမြင်ပြီး၊ ရဟန္တာအရှင်မြတ်များ ဖြစ်သွားကြ
 သတဲ့။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာရဲ့ ရှေ့တော်မှာ ရှေးဦးဆုံး ရဟန္တာဆိုတဲ့
 သံဃာတော်ငါးပါး ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းပဲ။ ဘုရားရတနာ၊
 တရားရတနာ၊ သံဃာရတနာပါ၊ ပေါင်း ရတနာသုံးပါး ပြည့်
 စုံလာခြင်းပဲ တဲ့။

The Three Gems

Five days after the Buddha had preach-
 ed the Dhamma Cekkra Sermon, the Group of
 Five saw the light of True Dhamma, and
 became Arahanta. Thus appeared in the pre-
 sence of the Buddha five monks who had
 become Arahanta. Now there came into being
 the Three Gems, namely, the Buddha, the
 Dhamma and the Sangha.

သုဋ္ဌေးသား ယသ ဗုဒ္ဓထံ ရဟန်းပြုရန် ရောက်လာခြင်း

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာရှဲ့ ရှေ့တော်မှာ သံဃာရတနာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီး နောက် တစ်နေ့မှာ ဗုဒ္ဓရာဇာသီပြည်နားက သေနရွာကြီးမှာနေ တဲ့ သုဋ္ဌေးသား ယသလုလင်ဟာ သုဋ္ဌေးသားစည်းစိမ်မှာ ငြီး ငွေ့လာပြီး တရားရှာချင်လို့ ညအချိန်မတော်မှာ အိမ်က တိတ် တဆိတ် ထွက်လာခဲ့သတဲ့။ ယသလုလင်ဟာ မိဂဒါဝုန် တော ကြီးထဲရောက်တော့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကို ကန်တော့ပြီး “တရားရှာဖို့ ရဟန်းပြုပေးတော်မူပါဘုရား” လို့ ခွင့်တောင်းသတဲ့။

မိုးလင်းစအချိန်မှာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာက ယသလုလင်ကို ရဟန်းပြု ပေးတော်မူသတဲ့။

Rich man's son, Yassa, came to the Buddha to become a monk

After the Sangha had appeared before the Buddha, one day a lad by the name of Yassa, a rich man's son who lived in Sena village near the city of Varanasi, left his house quietly at dead of night in search of the Dhamma because he had become tired of the life of luxury. When he arrived at Migadavun Park, he kowtowed the Buddha and said: "I want to seek the Dhamma. Oh, Lord, please make me a monk."

At dawn the Buddha made Yassa a monk.

ဖခင်သူဌေးကြီး၊ ဗုဒ္ဓနှင့် သားရဟန်းအား ဆွမ်းစားပင့်ခြင်း

မနက်ခပံစောစောအချိန်မှာ ယသရဲ့ဖခင် သူဌေးကြီးဟာ ယသကို လိုက်ရှာရင်း မိဂဒါဝုန်တောထဲကို ရောက်သွားတယ်။ တောထဲမှာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကို ဖူးတွေ့ရတဲ့ သူဌေးကြီးက “သား ယသကို လိုက်ရှာနေပါတယ်ဘုရား”လို့ ပြောတော့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားက “သူဌေးကြီးရဲ့သား ရဟန်းပြုလိုက်ပြီ”လို့ ပြောပြီး သူဌေးကြီးနှင့် သားရဟန်းကို တွေ့ကြစေသတဲ့။

သူဌေးကြီးလဲ သားကို ရဟန်းအဖြစ်နှင့် တွေ့ရတော့ ကြည်ညိုလွန်းလို့ “နက်ဖန်မနက် ဗုဒ္ဓနှင့် သားရဟန်း တပည့်တော် အိမ်ကို ဆွမ်းစားကြပါဘုရား”လို့ ပင့်ဖိတ်ခဲ့တယ် တဲ့။

Yassa's father invited the Buddha and son to meal

Yassa's father, the rich man, arrived at Migadavum Park as he was searching for Yassa. When he saw the Buddha, he said: "Lord, I am looking for my son, Yassa." The Buddha said: "I have made your son a monk," and allowed him to see his son.

The rich man was greatly pleased to see his son as a monk, and invited the Buddha to a morning meal. He said: "Lord, please come tomorrow morning with my son to my house for the morning meal."

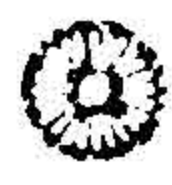

ဗုဒ္ဓသည် သူဌေးအိမ်၌ လူများအတွက် ဒါနနှင့် သီလတရားကို မိန့်ကြားတော်မူခြင်း

နောက်နေ့မနက်မှာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာနှင့် ယသရဟန်းတို့ သူဌေးအိမ်ကို ဆွမ်းစားကြွတော်မူကြသတဲ့။ ဆွမ်းအလှူပဲမှာ ရှင်တော်ဗုဒ္ဓက “ဒါယကာသူဌေး၊ လောကမှာ အကျိုးကျေးဇူးတရားနှင့် အပြစ်အမှားများ ရောထွေးနေတာ သင်သိသလား” လို့ မေးတော်မူတယ်။

သူဌေးကြီးက “မသိပါဘုရား၊ မိန့်ကြားတော်မူပါ” လို့ လျှောက်ထားတယ်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာက “ဒါယကာသူဌေး၊ အပြစ်အမှားဆိုတာက (၁) သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်း (၂) သူ့ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်း (၃) သူ့သားမယားကို ပြစ်မှားခြင်း၊ (၄) မဟုတ်မမှန်သောစကားကို ပြောဆိုခြင်း (၅) မူးယစ်စေတတ်သော အရက်သေစာ သောက်စားခြင်းတို့ ဖြစ်တယ်။ ထို အပြစ်ငါးပါးကို မပြုလုပ်မိအောင် စောင့်ထိန်းလျှင် ငါးပါးသီလရှိတဲ့လူ၊ အပြစ်ကင်းတဲ့လူ ဖြစ်တယ်။

“ဒါနဆိုတာ မိမိပိုင်ပစ္စည်းကို သူများအကျိုးအတွက် ပေးစွန့်လှဒါနခြင်းပဲ၊ အလှူဒါနပြုခြင်းဟာ ကောင်းသော အကျိုးကျေးဇူးတရားပဲ” လို့ မိန့်ကြားတော်မူသတဲ့။

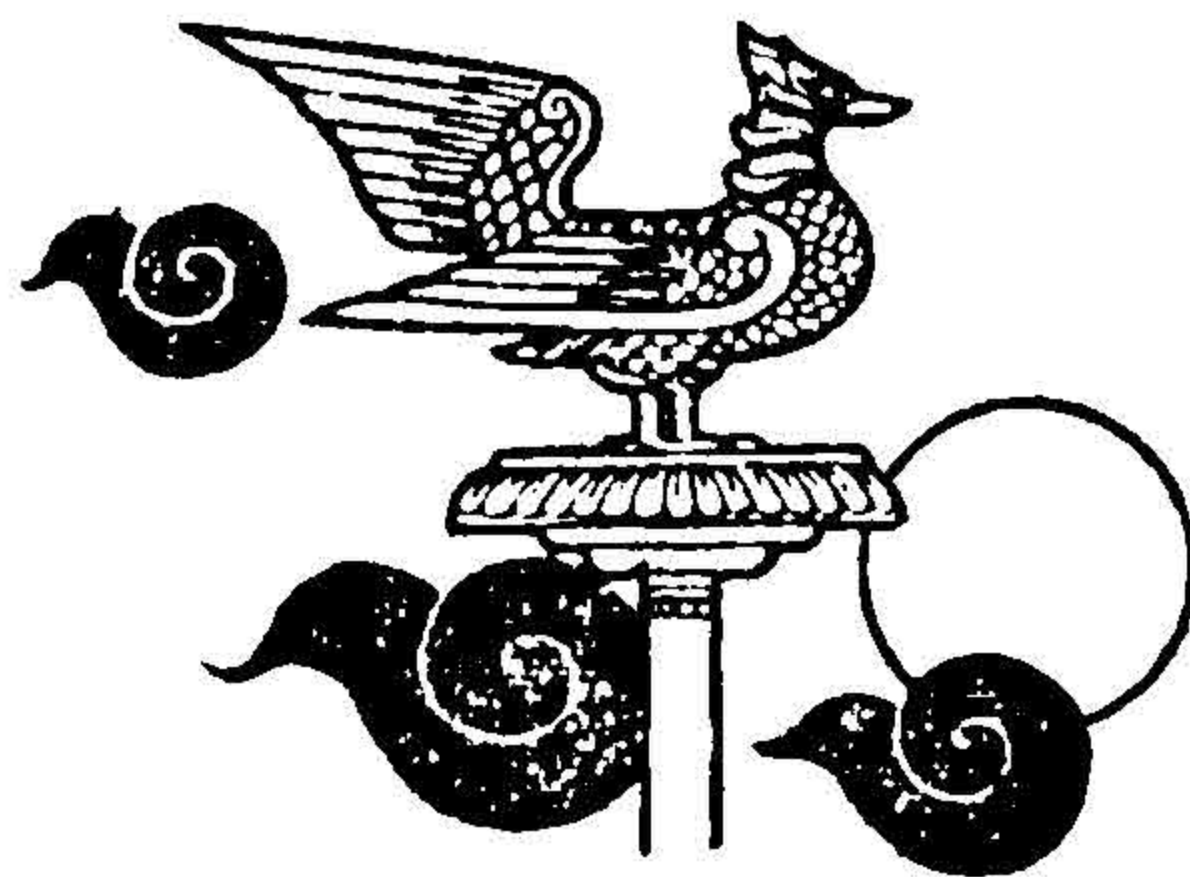
The Buddha's sermon on Dana and Sila

On the following morning, the Buddha and Yassa, the monk, went to the rich man's house and took their meal. At this alms-food offering ceremony the Buddha said: "Layman, rich man, do you know that in this world the good is mixed with the evil?"

The rich man said: "Lord, I don't know. Please tell us." The Buddha said. "Layman, rich man, the evil deeds are (1) killing, (2) stealing, (3) adultery, (4) telling lies, (5) taking liquor and drugs. The one who refrains from these deeds is the one who keeps the Five Precepts (sila) and is innocent.

"Dana means giving away one's property to others. Such charitable act is a good deed," the Buddha added.

ဗုဒ္ဓသည် သံဃာတော်များအား သာသနာပြုရန်စေလွှတ်တော်မူပုံ

ဗုဒ္ဓသည် သံဃာတော်များအား သာသနာပြု စေလွှတ်ခြင်း

ရှင်တော်ဗုဒ္ဓ၊ မိဂဒါဝုန်တောမှာ ပထမဝါဆိုတော် မှပြီး
 တော့ သံဃာတော်ခြောက်ဆယ်ကို စုဝေးစေပြီး သာသနာပြု
 စေလွှတ်တော်မူတယ်။ သံဃာတော်များဟာ တစ်ပါးလျှင်
 တစ်နေရာစီခွဲပြီး ကြွတော်မူတော့ နေရာအနှံ့ ရောက်ကြပြီး ဗုဒ္ဓ
 ရဲ့ တရားတော်ကို ဟောကြားတဲ့အခါမှာ တရားစစ် တရားမှန်
 ကို သိကြရလို့ သာသနာတော်ကို ဝင်သူများရှိလာကြတယ်။
 လူအဖြစ်နှင့် နေသူများကလဲ အများမရှိဘဲ အပြစ်ကင်း
 အောင် နေတတ်လာကြသတဲ့။

**The Buddha sent out monks
 for missionary work**

The Buddha passed His first year (wah) at the Migadawun Park. Then He assembled sixty monks and sent them out to do missionary work. the monks went away, each going in one direction, and giving discourses on the Buddha's sermons. In this way, many people came to know the true doctrine and entered the sasana. Thus the Buddha's teachings spread in a wide area. Those who remained as laymen used to live their lives faultlessly.

တတိယအကြိမ်

စမည်းတော်ပင်လွတ်သဖြင့် ကမ္ပိလဝတ်နေပြည်တော်သို့

ဗုဒ္ဓကြတော်မူပုံ

ဖခမည်းတော် ပင့်လွှတ်သဖြင့် ကပ္ပိလဝတ်နေပြည်တော်သို့
ရှင်တော်ဗုဒ္ဓ ကြွတော်မူခြင်း

သက်ရွယ်အိုမင်းလာတဲ့ သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးက သားတော်
ဗုဒ္ဓကို ဖူးမြင်လိုတာနှင့်၊ ကာဠုဒါယိ အမတ်ကြီးကို ဗုဒ္ဓထံ
စေလွှတ်သတဲ့။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်းကို ရောက်
လာတဲ့ ကာဠုဒါယိ အမတ်ကြီးဟာ ဗုဒ္ဓထံပါးမှာ ရဟန်းပြုပြီး
ဖခမည်းတော်ဘုရား ပင့်လွှတ်တဲ့ အကြောင်း လျှောက်ထား
တယ်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာလည်း အလွန် သာယာတဲ့ တပေါင်း လှပြည့်
ကျော် တစ်ရက်နေ့မှာ နောက်ပါသံဃာနှစ်သောင်းနှင့် ကပ္ပိလ
ဝတ် နေပြည်တော်ကို ကြွတော်မူသတဲ့။

The Buddha went to Kapilavastu on father's invitation

The aging King Suddhodana wanted to see his son, so he sent Minister Kaludayi to the Buddha. When he arrived at Veluvun Monastery in Rajagiri city, Kaludayi became a monk, and told the Buddha about His father's invitation.

On the first waning day of the month of Tabaung, when the weather was pleasant, the Buddha travelled to Kapilavastu, with twenty thousand monks following Him.

ဗုဒ္ဓသည် မာနကြီးသော ဆွေမျိုးတော် သာကီဝင်
မင်းသားတို့အား တန့်တိုး ခြာဠိဟာပြု၍ ဆုံးမတော်မူပုံ

ဗုဒ္ဓသည် ဆွေမျိုးတော် သာကီဝင် မင်းသားတို့အား
တန်ခိုးပြာဋိဟာပြု၍ ဆုံးမတော်မူခြင်း

ရှင်တော်ဗုဒ္ဓရှဲ့ ဆွေမျိုးတော် သာကီဝင်မင်းသားတို့ဟာ
အလှူမှ မာနကြီးကြသတဲ့။ ခမည်းတော်မင်းကြီးထံ ရှင်တော်
ဗုဒ္ဓကြွလာတော့ ရှိမခိုးကြဘူး။

ဒါကို ရှင်တော်ဗုဒ္ဓကသိတော့ ဗုဒ္ဓရှဲ့တန်ခိုးတော်ပြုမှ ဖြစ်
တော့မှာမို့ ကောင်းကင်မှနေပြီး ကိုယ်တော်မှ ရေအစုံ၊ မီး
အစုံနှင့် ရောင်ခြည်တော်ခြောက်သွယ်လွှတ်ပြီး ပြတော်မူတယ်။
သာကီဝင်မင်းသားများဟာ ဗုဒ္ဓရှဲ့တန်ခိုးပြာဋိဟာကို တွေ့မြင်
ကြတော့ ကြည်ညိုလာကြတာနှင့် လက်အုပ်ချီပြီး ကန်တော့
ကြတယ်။ နန်းသူ နန်းသား များလည်း ဗုဒ္ဓကို ကန်တော့
ပူဇော်ကြတယ်။

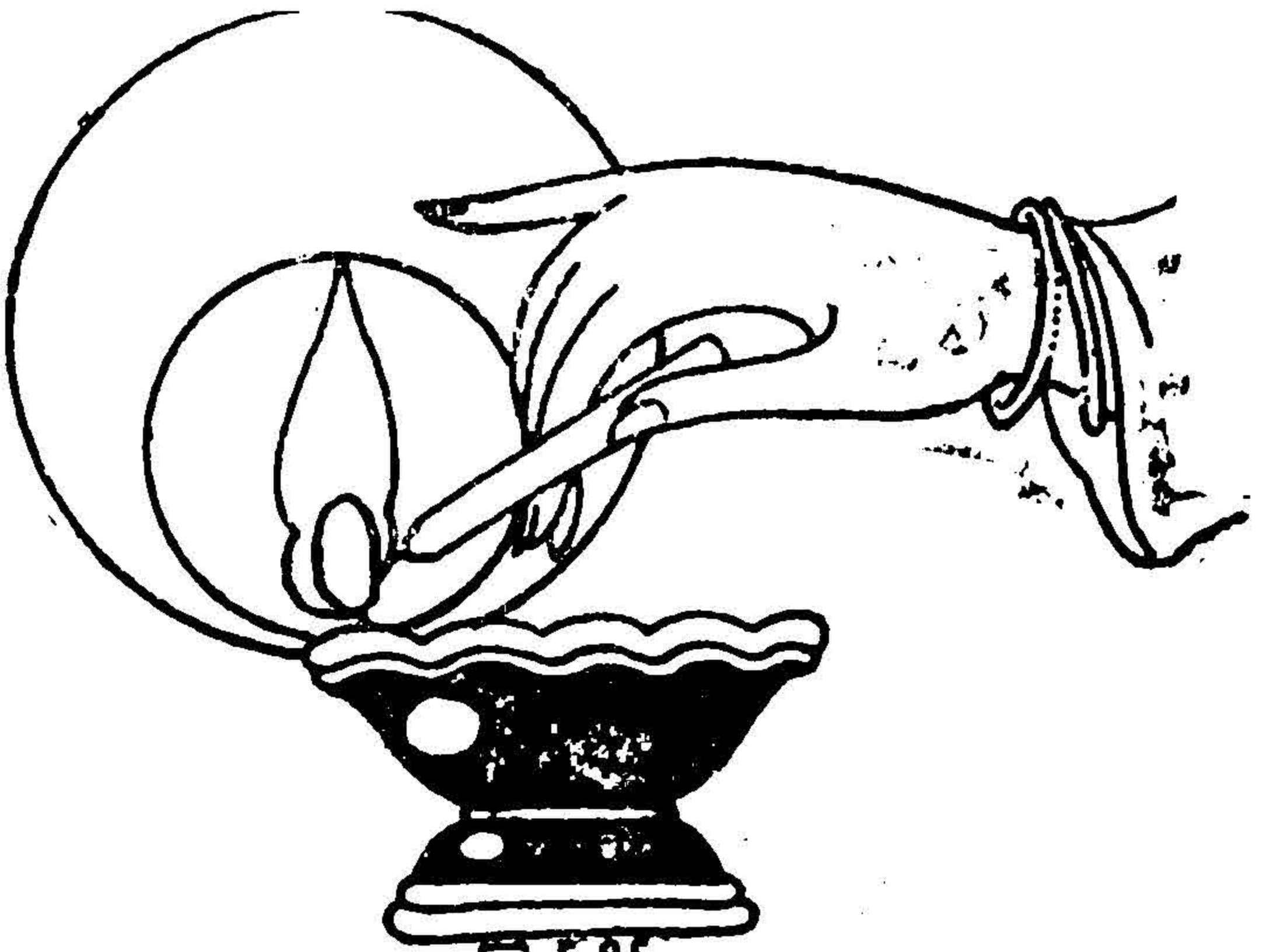

The Buddha displayed supernatural powers

The Buddha's relatives were very proud. Nobody kowtowed the Buddha when He came to see His father, the King.

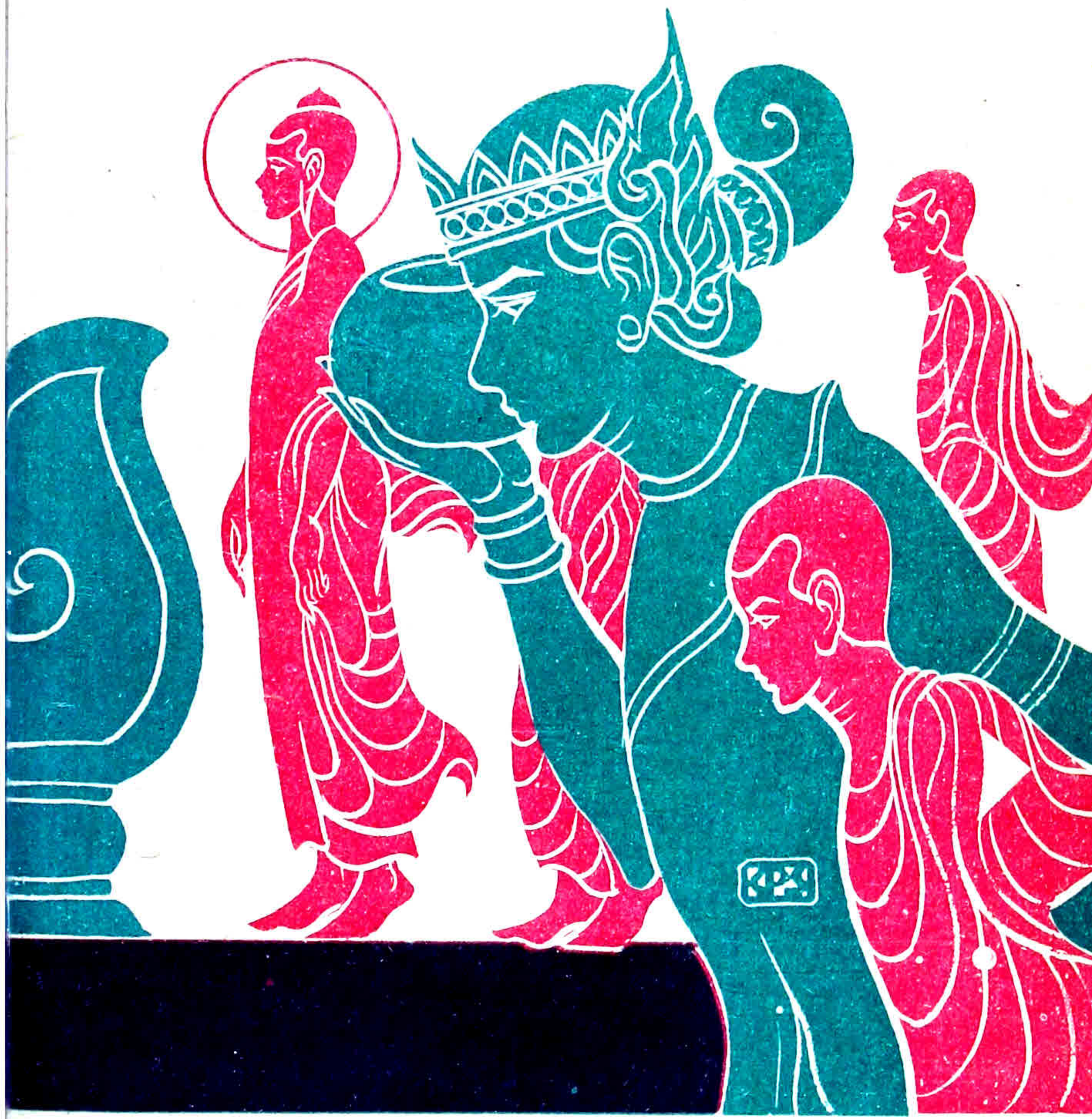
Then the Buddha knew that He must show His supernatural powers. So He went up the sky, and, sitting in the air, let water and fire emit from His body, with six rays flashing from it. When His relatives, the princes of the Sakya clan, saw this display, they came to have confidence in Him and clasped their palms and kowtowed Him. The staff of the royal court, too, kowtowed the Buddha.

ကြည်သိန်း

ညီတော်နန္ဒမင်းသား ရဟန်းပြုတော်မူပုံ

ညီတော် နန္ဒမင်းသား ရဟန်းပြုခြင်း

ရှင်တော်ဗုဒ္ဓရှဲ့ညီတော် နန္ဒမင်းသားဟာ အိမ်ရှေ့စံ အဖြစ် ခံယူတော်မူပြီး ဇနပဒကလျာဏီ မင်းသမီးနှင့် လက်ထပ်မင်္ဂလာ ပွဲကျင်းပတယ်။ လက်ထပ်ပွဲမှာ ရှင်တော်ဗုဒ္ဓကို ဆွမ်းစားပဋိ သတဲ့။ ရှင်တော်ဗုဒ္ဓကို ဆွမ်းကပ်ပြီးလို့ ပြန်ကြွတော့၊ မင်းသား က ဗုဒ္ဓရှဲ့လက်ထဲကသပိတ်တော်ကို လှမ်းယူပြီး နောက်တော်ပါး မှုလိုက်ခဲ့ရတယ်။

ကျောင်းတော်ကိုရောက်တော့ နန္ဒမင်းသား မပြန်တော့ဘဲ၊ ဗုဒ္ဓထံပါးမှာ ရဟန်းပြုလိုက်သတဲ့။

Younger brother Prince Nanda made a monk

Prince Nanda accepted the position of the king's heir-apparent (uparaja) and celebrated his wedding with Princess Janapada Kalayani. The Buddha was invited to the morning meal at the wedding. On His return, the Buddha asked the prince to take His alms-bowl and follow Him.

When they arrived at the Monastery, Prince Nanda did not go back to the palace, but he became a monk and stayed near the Buddha.

သားတော်ရာဟူလာ ရှင်သာမဏေပြုပုံ

သားတော်ရာဟုလာ ရှင်သာမဏေပြုခြင်း

ဖမည်းတော်ရှဲ့ စံနန်းတော်မှာ ဗုဒ္ဓဆွမ်းစားနေခိုက်၊ မိခင် ယသော်ရော သင်ကြားပြီး စေလွှတ်လိုက်တဲ့အတိုင်း၊ သားတော် ရာဟုလာ ဗုဒ္ဓထံရောက်လာတယ်။ ရာဟုလာက “အရှင်ဘုရား၊ သားတော်ကြီးလာရင်စကြာမင်းဖြစ်ချင်ပါတယ်၊ သားတော်ကို ရှေ့အိုးကြီးလေးလုံး အမွေပေးပါဘုရား” လို့ အမွေတောင်းတယ်။

ဆွမ်းစားပြီးလို့ ရှင်တော်ဗုဒ္ဓ ကျောင်းတော်ကို ပြန်ရောက်တဲ့အခါ အမွေတောင်းဖို့လိုက်ပါလာတဲ့ ရာဟုလာကို ရှင်တော်ဗုဒ္ဓက ရှင်သာမဏေပြုစေပြီး ‘ရှင်ရာဟုလာ’ ဘွဲ့အမည်နှင့် သာသနာ့အမွေ ပေးတော်မူသတဲ့။

Son Rahula made a novice

While the Buddha was taking meal at His father's palace, His son, Rahula, came to Him on instruction by his mother, Yasodhara. Rahula said to the Buddha: "Lord, I want to become the king of the Universe when I grow up. Please give me four large pots of gold as legacy."

After meal, and on getting back to the Monastery, the Buddha made Rahula who had come to ask for inheritance, a novice, and named him Shin Rahula. In this way, the Buddha gave His [son the legacy of Sasana.

10:17

မိတ္ထူးတော်ဂေါတမိ သင်္ကန်းကပ်လှပုံ

မိထွေးတော်ဂေါတမီ သင်္ကန်းကပ်လှူခြင်း

ရှင်တော်ဗုဒ္ဓကို ကျွေးမွေးပြုစုခဲ့တဲ့ မိထွေးတော်ဂေါတမီ ဟာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာအတွက် ကိုယ်တိုင် ရက်ပြီး ချုပ်လုပ်တဲ့ သင်္ကန်းတော်ကို ဗုဒ္ဓထံ လာကပ်လှူတယ်။ ရှင်တော်ဗုဒ္ဓက သင်္ကန်းကို လက်မခံဘဲ “ငါတုရား၏ သာသနာတော်ကို ကြီးပွားအောင် သံဃာများသာ ထမ်းဆောင်ကြမှာဖြစ်လို့ သံဃာများကိုသာ လှူပါ” လို့ မိန့်ကြားတော် မူတယ်။

မိထွေးတော်ဂေါတမီကလည်း သင်္ကန်းကို သံဃာအတွက်ပဲ လှူတော်မူလိုက်တယ် တဲ့။

Gotami, step-mother and aunt, offered robes

The Buddha's step-mother and aunt, Gotami, who had nursed Him when He was an infant, offered Him the robe which she had made. The Buddha did not accept it. He said: "The Sanghas are those who have to be spreading the sasana. Offer the robe to the Sangha."

Gotami offered the robe for the sangha.

နှစ်ပြည်ထောင် ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ရှင်မြတ်ဗုဒ္ဓ
တပည့်တော်တို့

နှစ်ပြည်ထောင် စစ်ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက်
ရှင်မြတ်ဗုဒ္ဓ တရားပြတော်မူခြင်း

ကပ္ပိလဝတ်မြို့နှင့် ကောလိယမြို့ ကြားမှာရှိတဲ့ ရောဟဏီ
မြစ်ဟာ ရေခန်းစပြုလာတော့ နှစ်ပြည်ထောင် လယ်ယာစိုက်
ပျိုးဖို့ ရေရယူရေးအတွက် ရေလှတဲ့ရန်ပုံကြီး ဖြစ်လာသတဲ့။
မြို့သူမြို့သားများကစပြီး အုပ်ချုပ်တဲ့ ဘုရင့်နားပေါက် ကြား
တာနှင့် နှစ်ပြည်ထောင်စစ်ပွဲကြီး ဖြစ်တော့မယ့်ဆဲဆဲမှာ ရှင်
တော်ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင် ကြွတော်မူလာတယ်။ ရှင်တော်ဗုဒ္ဓက နှစ်
ပြည်ထောင် သွေးချောင်းစီးမည့်စစ်ပွဲကြီး မဖြစ်ရအောင် သင့်
မြတ်စွာနေကြဖို့ တရားပြပြီး ဆုံးမတော်မူတယ်။ နှစ်ပြည်ထောင်
မင်းတို့သည် သဘောပေါက်ပြီး စစ်ပွဲကြီး မဖြစ်ကြဘော့ဘဲ
သင့်မြတ်စွာ ငြိမ်းချမ်းလာကြတော့သတဲ့။

The Buddha preached for peace between two countries

Water in Rohani river running between Kapilavastu and Koliya began to be low. So there was a big fight between the two countries in a dispute over water supply for agricultural purposes. Word spread from the citizens to the ruling kings, and as there was about to be a war between the two countries, the Buddha went there Himself and advised the people of the two countries to live in harmony, thus trying to prevent a blood bath. The kings of both countries became convinced. War was averted, and peace prevailed.

ဗုဒ္ဓသည် နတ်လူများအတွက် မင်္ဂလာတရား
မိန့်ကြားတော်မူခြင်း

အနာထပိဏ်သူဌေး ရှဲ့ ဇေတဝန် ကျောင်းတော်မှာ ဗုဒ္ဓ
မြတ်စွာရှိတော်မူခိုက် တစ်ည သန်းခေါင်ယံအချိန်မှာ မထင်
မရှား နတ်သားတစ်ပါး ရောက်လာသတဲ့။

နတ်သားက ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကို ဖူးမြော်ပြီး ‘ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား၊
နတ်နှင့် လူများအတွက် အကျိုးစီးပွားဖြစ်စေမယ့် တရားကို
ကြံဆတွေးတောခဲ့တာ တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ် ကြာခဲ့ပါပြီ။ သည်တရား
ကို အရှင်ဘုရား မိန့်ကြားတော်မူပါ’ လို့ လျှောက်ကြားတယ်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာက ‘အသင်နတ်သား၊ နတ်လူများအတွက်
အကျိုးစီးပွားဖြစ်စေမယ့် တရားတော်ဟာ သုံးဆယ့်ရှစ်ဖြာရှိ
တယ်။ အသင်နတ်သား နာကြားမှတ်သားလော့’ လို့ ပြောပြီး
သုံးဆယ့်ရှစ်ဖြာ မင်္ဂလာတရားတော်ကို ဟော ကြား တော် မူ
သတဲ့။

The Buddha preached the Mangala doctrine

When the Buddha was living in the rich man Anathapin's Jetavunna Monastery, a deva visited Him one midnight.

The deva kowtowed the Buddha and said, "Lord Buddha, human beings and devas have been thinking for twelve years of the doctrine which will be beneficial to them. Kindly preach that doctrine."

The Buddha said: "Deva, there are thirty-eight kinds of blessings for devas and human beings. Now, you listen and make a note of them." And the Buddha preached the doctrine of the thirty-eight blessings, called Mangala Practices. (Dhamma)

ဗုဒ္ဓသည် တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ မယ်တော်နတ်သားအား
အဘိဓမ္မာတရား ဟောကြားတော်မူခြင်း

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာရှဲ့မယ်တော် မဟာမာယာ မိဖုရားကြီးဟာ
တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှာ နတ်သားအဖြစ်နှင့် နတ်စည်းစိမ်ခံ
စားနေသတဲ့။

ရှင်တော်ဗုဒ္ဓဟာ မယ်တော်နတ်သားကို ကျေးဇူးဆပ်ဖို့
အဘိဓမ္မာတရား ဟောကြားမယ်လို့ တာဝတိံသာနတ်ပြည်ကို
ကြွသွားတော်မူတယ်။ နတ်ပြည်မှာ ဝါတွင်း သုံးလပတ်လုံး
အဘိဓမ္မာ တရား ဟောကြားတော့ နတ်ဗြဟ္မာတွေ တရားနာ
ရောက်လာကြတယ်။ တရားရကြတယ်။ မယ်တော် နတ်သား
လည်း ဗုဒ္ဓရှဲ့ တရားတော်ကို နာကြားရတော့ သောတာပန်
ချမ်းသာကို ရရှိသတဲ့။

The Buddha preached His former Mother the doctrine of Abhidhamma

The Buddha's mother, Queen Maya, had died and became a deva in the celestial kingdom of Tavatimsa, enjoying the blessings of a celestial life.

The Buddha went up to Tavatimsa to preach His former mother the doctrine of Abhidhamma by way of offering gratitude to His former mother. He preached Abhidhamma for all the three months of vassa (Buddhist lenten period). His sermon sessions were attended by devas and Brahmas. Many saw the light of the Dhamma. The deva who was Queen Maya, the Buddha's mother, listened to the sermon and became a sotapanna.

ဗုဒ္ဓသည် နန္ဒာပုဏ္ဏ နဂါးမင်းကို ဆုံးမတော်မူပုံ

ဘဒ္ဒသည့် နန္ဒောပနန္ဒ နဂါးမင်းကို ဆုံးမတော်မူခြင်း

မြင့်မိုရ်တောင်ကြီးမှာ ဗိမာန်ကြီးနှင့် အခြေအရံတွေနှင့် စည်းစိမ်ခံစားနေတဲ့ နန္ဒောပနန္ဒ နတ်နဂါးကြီးရှိတယ်။ နဂါးကြီးဟာ ဘုရားကိုရန်ပြုချင်တာနှင့် ဘုရားကြွလာမယ် လမ်းဖြစ်တဲ့ မြင့်မိုရ်တောင်ကြီးကို သူ့ကိုယ်နှင့် ခွေရစ်ပြီး ပါးပျဉ်းကြီးနှင့် မိုးကာ နဂါးတွေ့တွေ့ လွှတ်နေသတဲ့။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာက ဒေါသကြီးနှင့် ရန်ပြုနေတဲ့ နတ်နဂါးကြီးကို တရားတော် ဟောကြားပြီး ဆုံးမတော်မူတော့ နဂါးကြီး ဒေါသတွေ ပြေငြိမ်းပြီး ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၊ ရတနာ မြတ်သုံးပါးကို ဦးခိုက်ကန်တော့ရသတဲ့။

The Buddha tamed Nandopananda Dragon

There was a celestial dragon, named Nandopananda, who was enjoying life with his followers in a great mansion on the great Myinmo Mountain. The dragon wanted to attack the Buddha, so he coiled his body round the great Myinmo Mountain and covered the top with his hood, and let off dragon-steam from his mouth. *

Buddha

The Buddha preached to the angry dragon and tamed him. His anger subsided, and the dragon kowtowed the Buddha, the Dhamma and the Sangha.

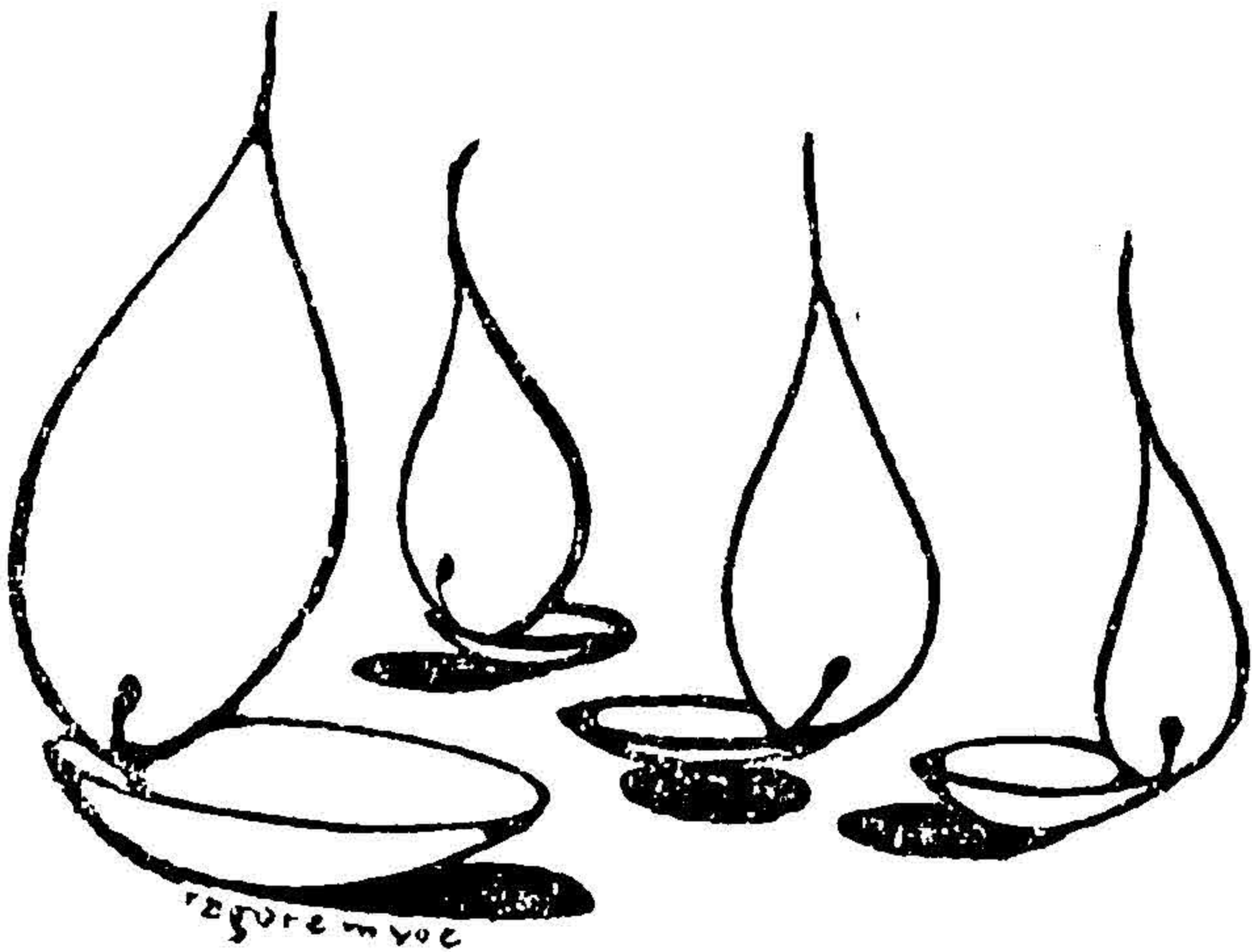

figure m v o c

ဗုဒ္ဓသည် နာဠာဂီရိဆင်မှိုက်ကို ချွတ်တော်မူပုံ

ဗုဒ္ဓသည် နာဠာဂီရိ ဆင်မိုက်ကြီးကို ချွတ်တော်မူခြင်း

ဒေဝဒတ် က ဗုဒ္ဓကို တိုက်ခိုက်ချင်တာနှင့် နာဠာဂီရိ ဆင်ကြီးကို အရက်သေစာတွေတိုက်ပြီး ဗုဒ္ဓကြွရာလမ်းမှာ လွှတ်ပေးသတဲ့။ နောက်ပါ သံဃာတော်များနှင့် ကြွတော်မူလာတဲ့ ရှစ်မြတ်ဗုဒ္ဓဆီကို ဆင်မိုက်ကြီးက တစ်ဟုန်ထိုး ပြေးလာတော့ ရှစ်မြတ်ဗုဒ္ဓက ဆင်မိုက်ကြီးကို မေတ္တာပို့ပြီး တရားပြ ဆုံးမတော်မူတယ်။

ဆင်မိုက်ကြီးဟာ ဗုဒ္ဓကိုသတ်ချင်တဲ့စိတ်တွေ ပျောက်သွားပြီး တရားတော်မှာ ကြည်ညိုစွာနှင့် ထိုင်ပြီးကန်တော့ ဦးခိုက်တယ်တဲ့။

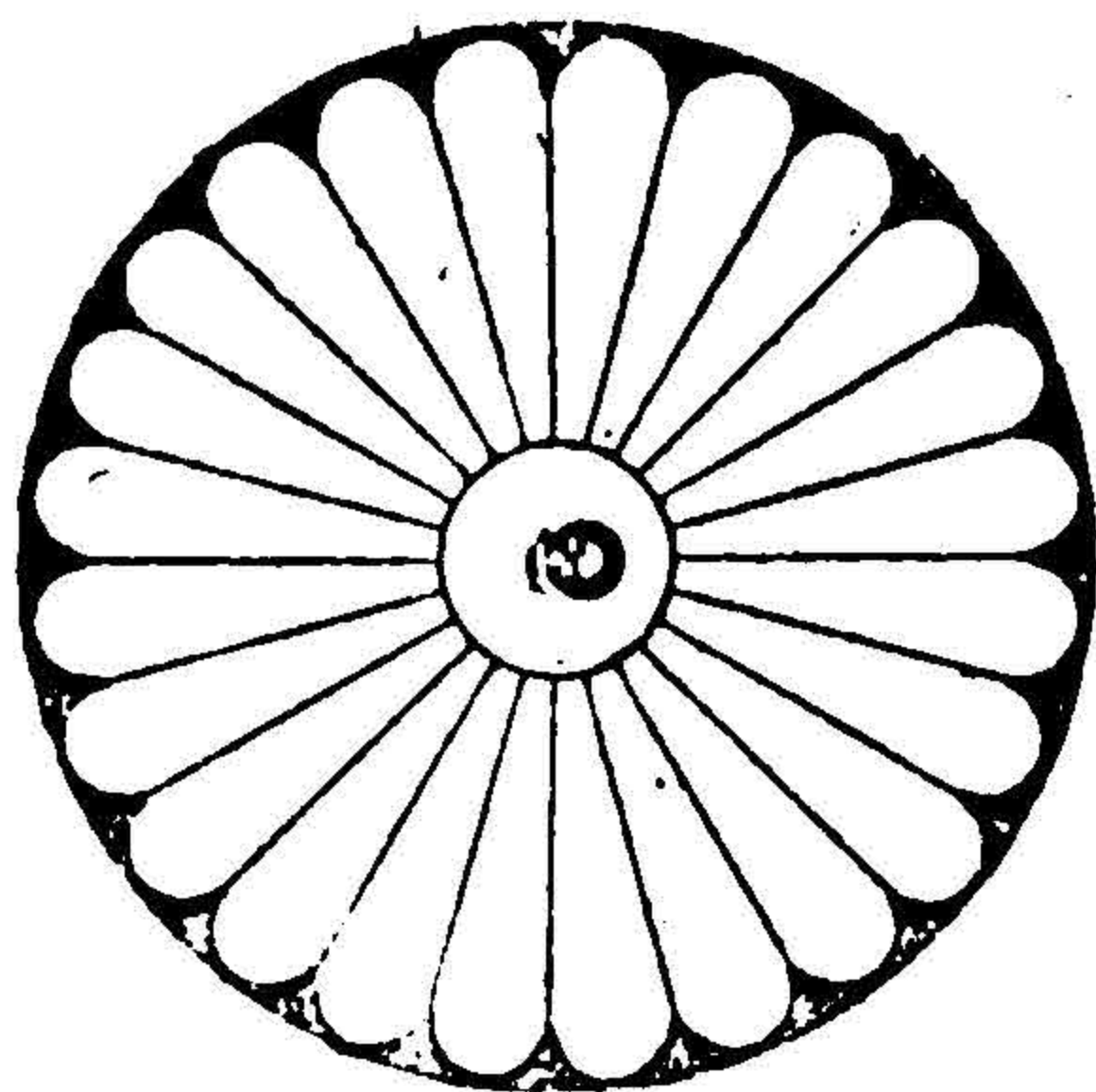

The Buddha tamed the foolish elephant, Nalagiri

Devadatta wanted to attack the Buddha, so he let loose elephant Nalagiri after getting him drunk with much liquor. When the foolish elephant rushed to the Buddha who was coming with a following of His Sangha, the Buddha sent metta (loving-kindness) to the foolish elephant and tamed him.

The foolish elephant lost his desire to kill the Buddha and became convinced in the Dhamma, and so he kowtowed the Buddha.

ဗုဒ္ဓသည် အာဠာဓကနတ်ဘိလူးကို ဆုံးမတော်မူပုံ

ဗုဒ္ဓသည် အာဠာဝက နတ်ဘီလူးကို ချစ်တော်မူခြင်း

အာဠာဝကပြည် အနားက ညောင်ပင်ကြီးတစ်ပင်ကို အပိုင်စား
နေထိုင်တဲ့ အာဠာဝက နတ်ဘီလူးကြီးရှိတယ်။ အာဠာဝကပြည်က
ပြည့်ရှင်မင်းကြီးက ဘီလူးကြီး တောင်းဆိုထားတဲ့အတိုင်း တစ်
နေ့လျှင် ကလေးတစ်ယောက်ကျ သူစားဖို့ ဆက်သစေရသတဲ့။

ကြာလာတော့ အာဠာဝကပြည်မှာ ပို့စရာ ကလေးမရှိတော့
ဘူး။ ပြည့်ရှင်မင်းရဲ့ သားတော်လေးတစ်ပါးပဲ ကျန်တော့တာမို့
သားတော်လေးကို ဘီလူးကြီးထံအပို့ လွှတ်ရသတဲ့။ ဒီနေ့မှာ
ပဲ ရှင်တော်ဗုဒ္ဓကြွလာပြီး ဆုံးသွမ်းရက်စက်နေတဲ့ ဘီလူးကြီးကို
တရားပြဘယ်။ ဘီလူးကြီးက ဗုဒ္ဓကိုပြန်ပြီး တိုက်ခိုက်တယ်။
ဒါပေမယ့် မအောင်မြင်ဘူး။

နောက်ဆုံးတော့မှ ဘီလူးကြီးဟာ ဗုဒ္ဓရဲ့ တရားတော်မှာ
နားလည်ပြီး လူ့အသက်တွေ သတ်မစားတော့ပါဘူးလို့ ကတိ
ပေးပြီး ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာတို့ကို ကန့်တော့ဦးခိုက်တယ်။

အာဠာဝက ပြည်မှာလဲ ကလေးမှန်သမျှ ဘီလူးစာ မကျွေးရ
တော့ဘဲ အေးချမ်းသာယာလာသည်။

The Buddha tamed Alavaka, the celestial ogre

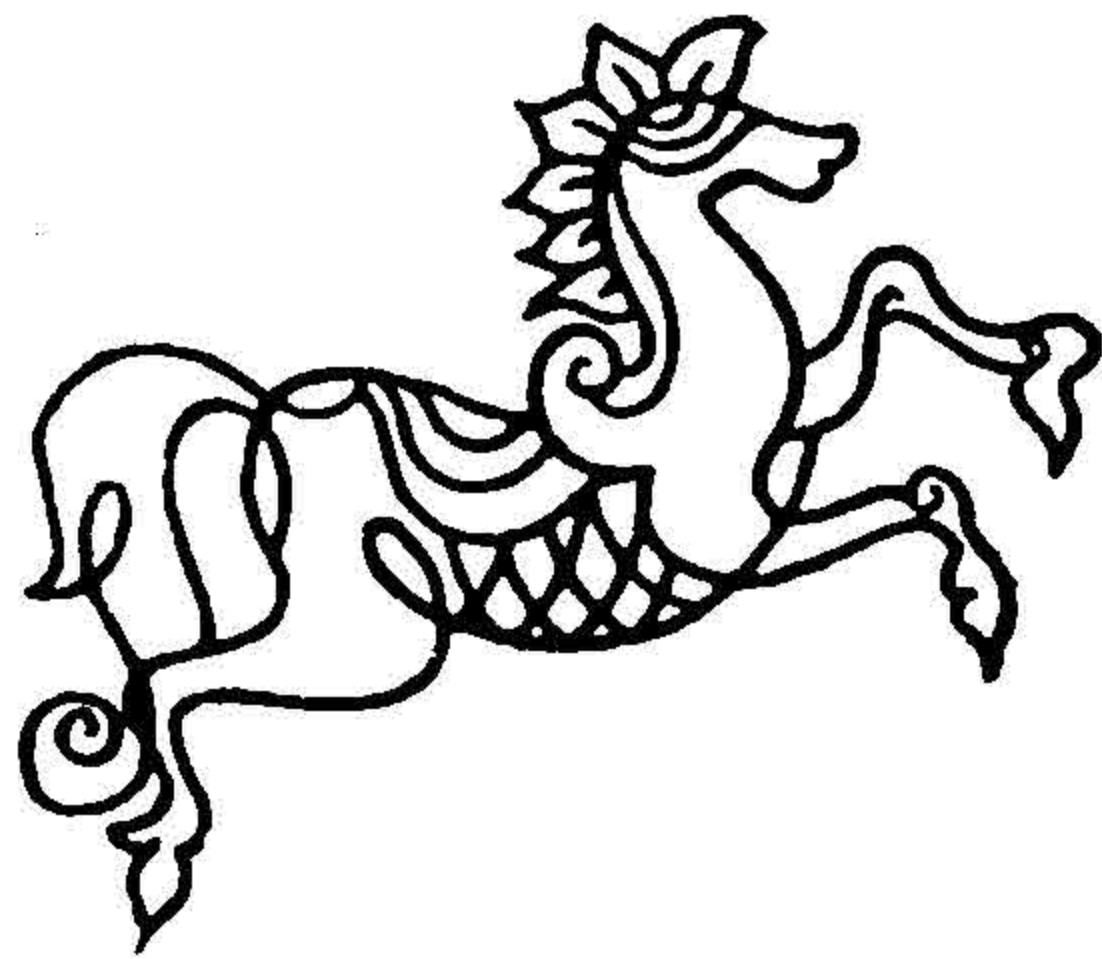
There was a celestial ogre by the name of Alavaka who was living on a large banyan tree near the city of Alavi. The king of Alavi had to offer one boy a day as demanded by the ogre.

At last there were no boys to offer; only the king's young son had remained. So the king sent his son to the ogre. On that day, the Buddha preached to the cruel ogre who had vainly attacked Him.

At last, the ogre understood the Buddha's teaching, and promised to Him that he would never kill or eat human beings. After giving that promise, the ogre kowtowed the Buddha, the Dhamma and the Sangha.

Since then, the boys of Alavi were no longer offered to the ogre, and so they lived happily.

ဗုဒ္ဓသည် အင်္ဂုလိမာလ လူဆိုးကို ဆုံးမတော်မူပုံ

ဗုဒ္ဓသည် အင်္ဂုလိမာလ လူဆိုးကို ဆုံးမတော်မူခြင်း

သာဝတ္ထုပြည် အနုဒ္ဒမာ တောကြီးထဲမှာ ဖြတ်သန်း သွားလာနေကြတဲ့ ခရီးသွားဗုဒ္ဓကို သတ်ပြီး လက်ညှိုးဖြတ်ယူလေ့ရှိတဲ့ အင်္ဂုလိမာလ လူဆိုးကြီး တစ်ယောက်ရှိသတဲ့။ လက်ညှိုး တစ်ထောင်ပြည့်ဖို့ တစ်ချောင်းသာ လိုတော့တဲ့နေ့မှာ သူ့ကို ဆုံးမမယ်လို့ တောထဲကို လိုက်လာနေတဲ့ မိခင်အိုကြီးကို မြင်လို့ သက်မယ်လို့ ခြေလိုက်နေသတဲ့။

မြတ်ဘုရားဗုဒ္ဓဟာ အင်္ဂုလိမာလ လူဆိုးရှေ့မှာ ကြွလာပြီး မိခင်ကြီးထံ မသတ်ဖို့ တရားဟောတယ်။ ဗုဒ္ဓရဲ့တရားတော်မှာ နားစိုက်ပြီး နာကြားလိုက်ရတဲ့ အင်္ဂုလိမာလဟာ ခားကို လွှင့်ပစ်လိုက်ပြီး မြတ်ဘုရားထံမှာ ရဟန်းပြုတော့တယ် တဲ့။

The Buddha tamed bad man, Angulimala

There was a bad man, named Angulimala, who used to cut off index fingers of the travellers he had killed while they were going through the large forest near the city of Savutthi. On the day when Angulimala had collected one finger short of one thousand, he rushed toward his mother to kill her as she was coming into the forest to meet him.

The Buddha appeared before the bad man Angulimala and preached to him not to kill his mother. After Angulimala had listened carefully to the Buddha's preaching, he threw away his sword and became a monk at the foot of the Buddha.

ဗုဒ္ဓအား ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်တော်မူရန် မာရ်နတ်လျှောက်ထားပုံ

ဗုဒ္ဓအား ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်တော်မူရန် မာရ်နတ်လာ၍
လျှောက်ထားခြင်း

လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့ အကျိုးစီးပွားအတွက် သာသနာ
ပြုနေတဲ့ မြတ်ဘုရားဗုဒ္ဓ၊ သက်တော်ရှယ်တော် အိုမင်းလာပြီ။
တစ်နေ့မှာ ဘုရားအလောင်း သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား တောထွက်
တော်မူရာမှစပြီး ဘုရားဖြစ်တော်မူတဲ့အထိ နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီး
ခဲ့တဲ့ မာရ်နတ်သားဟာ ရှင်မြတ် ဗုဒ္ဓထံ ရောက်လာပြန်တယ်။
မာရ်နတ်သားက 'မြတ်သော ဂေါတမဗုဒ္ဓ၊ အရှင်ပြုနေတဲ့
သာသနာတော်ဟာ မြေပြင်အနှံ့ အောင်မြင်ခဲ့ပါပြီ။ အရှင်
ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူပါတော့'လို့ တောင်းပန်ပြီး ဖျက်ဆီးပြန်
တယ်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကလဲ သက်တော် အိုမင်းလာပြီ ဖြစ်လို့
ရွေးဘုရားများစွာရဲ့ အစဉ်အလာကို ဆင်ခြင်ပြီး ပရိနိဗ္ဗာန် ပြု
သင့်ပေပြီဆိုတာသိရလို့ 'ဟယ်...မာရ်နတ်ယုတ်၊ သင်မကြာဘဲ
ကြာနှင့်၊ ဒီနေ့ကစပြီးနောက် သုံးလကြာရင် ငါ ဘုရားဂေါတမ
ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော့မယ်'လို့ မာရ်နတ်ကို မိန့်ကြားတော် မူလိုက်
သတဲ့။

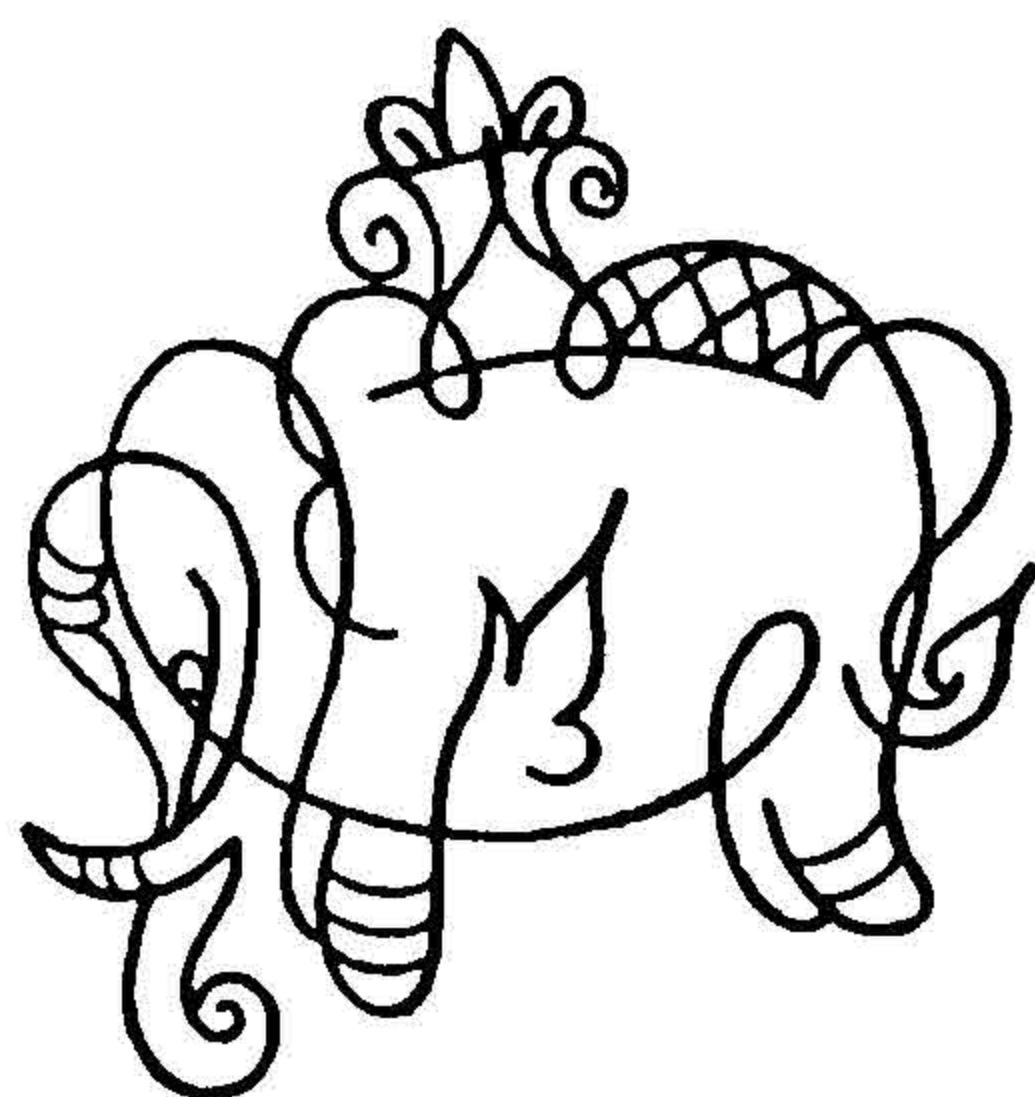
Mara requested the Buddha to pass on to Nibbana

The Buddha who had been giving his teachings to human beings, devas and brahmas for their good, had become old.

One day, Mara, the deva who had been giving Him trouble since the day when the Buddha, then Prince Siddhartha, renounced the world, came again to the Buddha. Mara said: "Noble Gotama Buddha, your teachings have spread all over the world. Kindly pass on to Pari-nibbana."

The Buddha knew that He had become old and considering what the former Buddhas did, decided that He should pass on to Nibbana. So He said: "Oh, evil Mara, don't you be anxious about this. Three months from today, I, Gotama Buddha, will pass on to Pari-nibbana."

ဗုဒ္ဓသည် ပရိနိဗ္ဗာန်စံခါနီး၌ သူ့ဘဝပရပိုဇ်အား တရားပြုတော်မူပုံ

ဗုဒ္ဓသည် ပရိဗ္ဗာန်စံခါနီးအချိန်၌ သုဘဒ်ပရဗိုဇ်အား
တရားပြတော်မူခြင်း

နောက်သုံးလကြာတဲ့အခါမှာ ရှင်မြတ်ဗုဒ္ဓဟာ သွေးသွန်တဲ့
ဝေဒနာနှင့် ကုသိန္နံခံရုံပြည်၊ အင်ကြင်း ဥယျာဉ်ကို ကြွတော်မူ
လာတယ်။

ညသန်းခေါင်ယံအချိန်ကျတော့ တရားစစ် တရားမှန်ကို
ရှာဖွေနေတဲ့ ရသေ့ကြီးသုဘဒ်ဟာ ရှင်မြတ်ဗုဒ္ဓထံ ရောက်လာ
တယ်။ ရှင်မြတ်ဗုဒ္ဓလည်း ဝေဒနာခံစားနေလျက်က သုဘဒ်
ရသေ့ကြီးကို တရားပြတော်မူတယ်။ မကြာခင်မှာပဲ သုဘဒ်
ရသေ့ကြီးဟာ တရားအမှန်ကို သိမြင်ရပြီး ဗုဒ္ဓရှဲ့ရှေ့တော်မှာ
ရဟန္တာမြတ် ဖြစ်တော်မူသတဲ့။

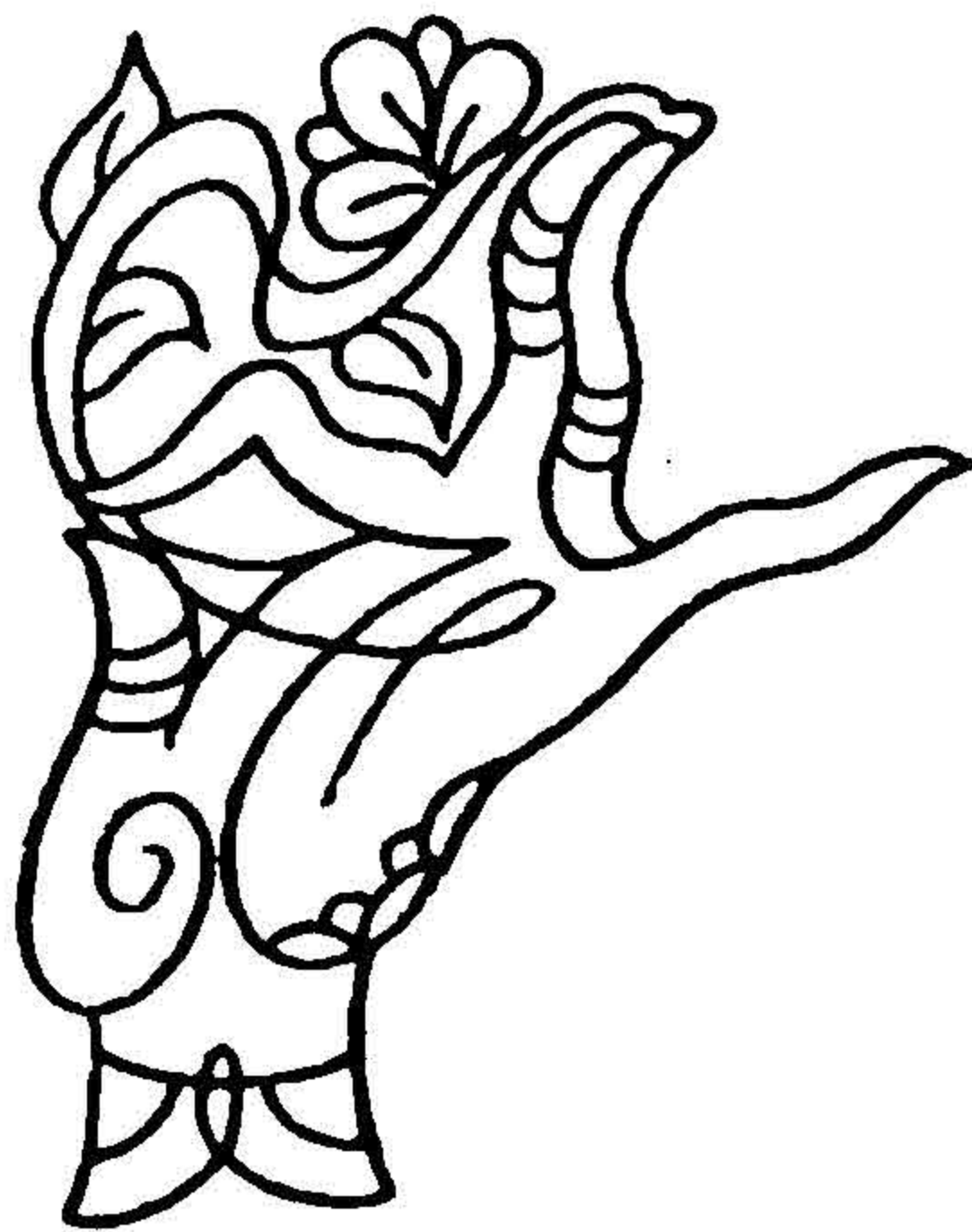

The Buddha taught Dhamma to Subadda Hermit

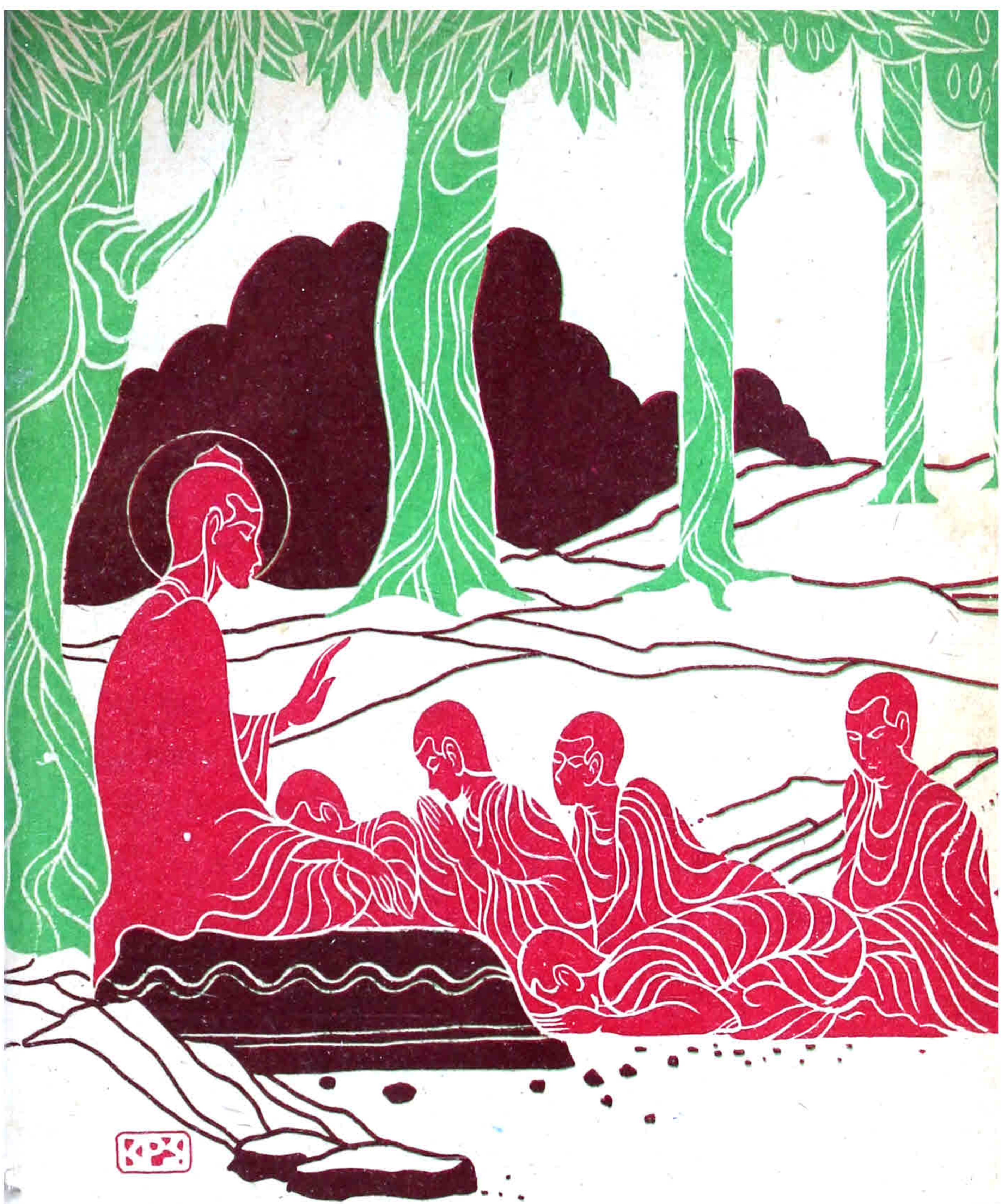
Three months later, the Buddha travelled to the sal park of Kusinagara, while suffering from hemorrhage.

At midnight, Hermit Subadda who had been seeking the Truth, came to see the Buddha. The Buddha taught him the Dhamma while suffering from the disease. The Hermit saw the light of the Dhamma and became an Arahanta in the Buddha's presence.

ဗုဒ္ဓသည် ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်တော်ခါနီး၌ တပည့်သား
သံဃာတော်တို့အား မိန့်မှာတော်မူပုံ

မရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်ခါနီး၌ တပည့်သားသံဃာတော်များအား
ရှင်မြတ်ဗုဒ္ဓ မိန့်မှာတော်မူခြင်း

ရှင်မြတ်ဗုဒ္ဓဟာ သုဘဒ်ရသေ့ကြီး ရဟန္တာဖြစ်ပြီးတဲ့နောက်
တပည့် သံဃာတော်များကို စုဝေးစေပြီး-

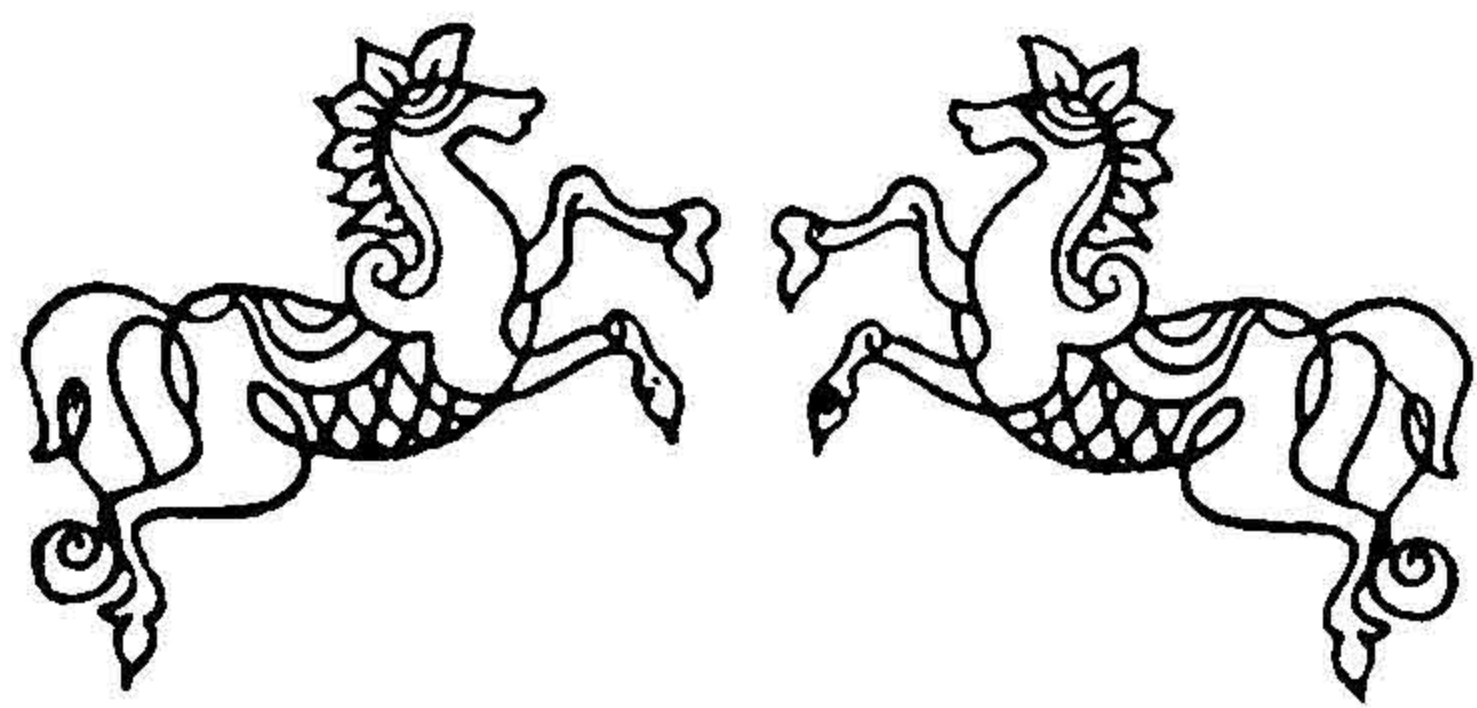
‘သံဃာအများ တပည့်သားတို့၊ နေ့မကူးမီ အချိန်မှာ ဝါ
ဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်တော်မူမယ်၊ နောင်ကာလအဖို့ သင်တို့မှာ
ဝါဘုရားမရှိတော့တဲ့အတွက် တရားပြဆုံးမမယ် ဆရာ မရှိတော့
ဘူးလို့ မယူဆကြနှင့်၊ သင်တို့အတွက် ဟောတော်မူခဲ့တဲ့ သုတ်၊
စီနည်းနှင့် အဘိဓမ္မာ၊ ပိဋကတ်ဒတင် သုံးပါးဟာ သင်တို့ရဲ့
ဆရာအဖြစ် တည်ရှိလိမ့်မယ်’ လို့ မိန့်မှာကြားတော် မူသတဲ့။

The Buddha's last words to His disciples

After Subhadda had become an Arahanta, the Buddha asked all His disciples, the Sangha, to assemble. He then said: "Disciple Sangha, I will pass on to Pari-nibbana before this day is out. Do not consider that in future you will not have your Buddha to teach the Dhamma and give you admonition. I have left for you all my sermons in Sutta, Vinaya and Abhidamma as My representatives. In the scope of My teachings, the three Pitakas, Sutta, Vinaya and Abhidhamma, will all together be your teacher."

ပြစ်တရားမဲ့ ပရိနိဗ္ဗာန် စံင်တော်မူပုံ

မြတ်ဘုရားဗုဒ္ဓ ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်တော်မူခြင်း

ဘဝများစွာ အဖန်တလဲလဲ ဖြစ်ပျက်နေကြရတဲ့ သတ္တဝါ
တို့ရဲ့ ဆင်းရဲခြင်းမှ လွတ်မြောက်အောင် တရားပြု ကယ်တင်
ပေးတော်မူခဲ့တဲ့ ဂေါတမဗုဒ္ဓ ဘွဲ့အမည်တော်ခံ မြတ်စွာဘုရားဟာ
ဝါတော် လေးဆယ့်ငါးဝါ၊ သက်တော် ရှစ်ဆယ်ပြည့်တဲ့အခါ
ကုသိန္ဒာရုံ အင်ကြင်း ဥယျာဉ်မှာ ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံတော်မူ
တယ်။

မြတ်ဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံတာနှင့် တစ်ပြိုင်နက် ပထဝီ
မြေကြီးဟာ ပြင်းစွာ ငလျင်လှုပ်သတဲ့။ လူနတ်ဗြဟ္မစတို့လည်း
လှိုက်လှဲစွာ ငိုကြွေးကြရတယ်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်တဲ့နေ့ဟာ မဟာ သက္ကရာဇ်
တစ်ရာလေးဆယ့်ရှစ်ခု၊ ကဆုန်လပြည့် အင်္ဂါနေ့ ဖြစ်တယ်။

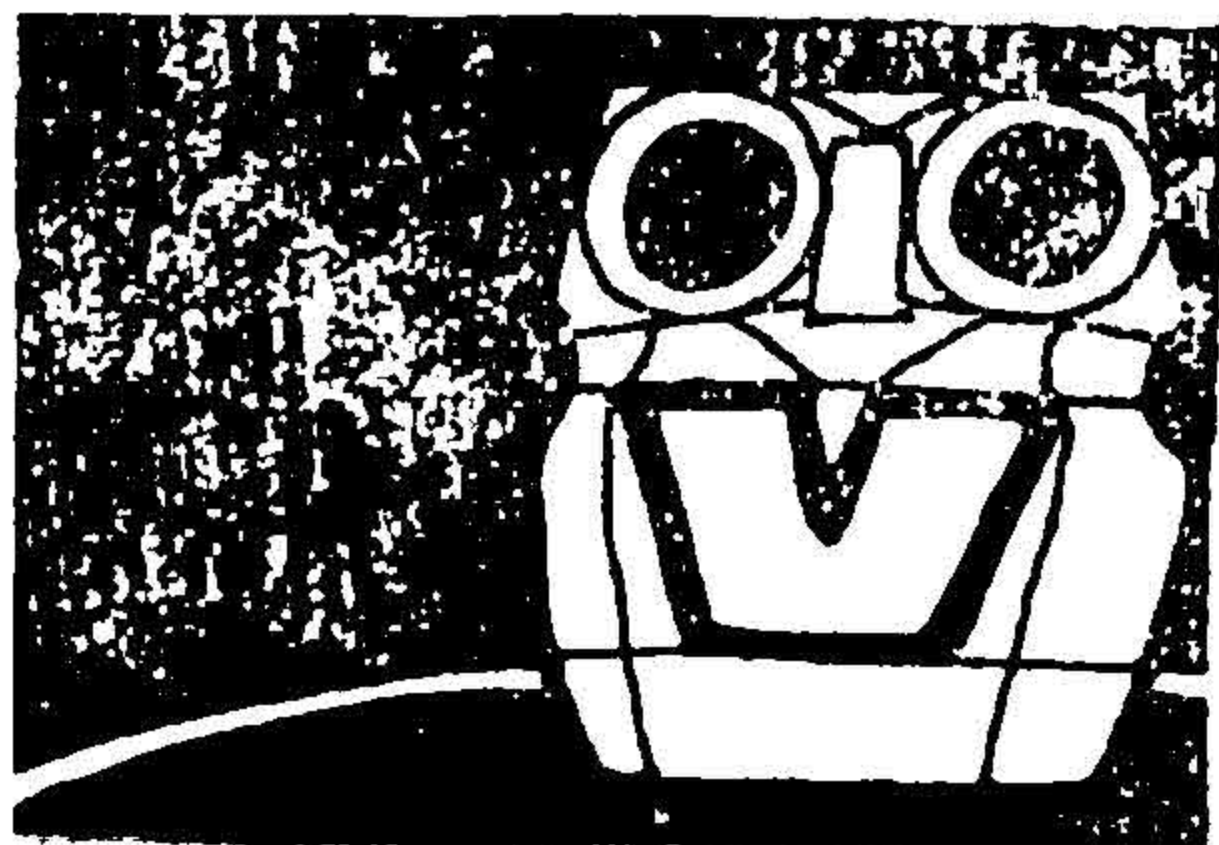
The Passing of the Buddha on to Pari-nibbana

Gotama Buddha who had saved beings (sattava) from the misery of numerous re-births by teaching them the Dhamma, passed on to Pari-nibbana in the sal park of Kusinagara at the age of eighty, after having spent fortyfive Lents.

Immediately after the passing of the Buddha there occurred a great earth-quake. Human beings, devas and brahmas wept with great emotion.

The day of the passing of the Buddha was the full moon day of the month of Kason in Great Era, one hundred and forty-eight.

ရှင်တော်ဗုဒ္ဓ၏ ဓာတ်တော်များကို အပြည်ပြည်မင်းတို့ပူဇော်ကြပုံ

ရှင်တော်ဗုဒ္ဓ၏ ဓာတ်တော်များကို အပြည်ပြည်မင်းတို့
ပူဇော်ကြခြင်း

မြတ်စွာဗုဒ္ဓ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးတော့ အလောင်းတော်
ကို လူနတ်ဗြဟ္မာများစုဝေးပြီး မီးသင်္ဂြိုဟ်ကြတယ်။ ဝမ်းနည်း
ပူဆွေးစွာနှင့် နောက်ဆုံး ကန်တော့ ပူဇော်ကြတယ်။

အလောင်းတော် မီးကျမ်းပြီးတဲ့အခါ အလောင်းတော်မှ
ပုလဲလုံး၊ ရွှေစင်လုံး အဆင်းရှိတဲ့ ဓာတ်တော်များကို ရရှိကြ
သတဲ့။ ဓာတ်တော်များကို စေတီတည်ထား ကိုးကွယ်ကြဖို့
အပြည်ပြည်မင်းများက တောင်းဆိုလာကြတော့ မင်းများရဲ့
ဆရာ ဒေါန ပုဏ္ဏားကြီးက ဓာတ်တော်များကို ရှစ်စွဲပြီး
အပြည်ပြည်မင်းများကို ဝေငှပေးရသတဲ့။

Kings of various countries worshipped Buddha's relics

After the passing of the Buddha, men, devas and brahmas assembled and cremated His remains. They all sadly paid Him their last respects.

When the remains of the Buddha were burnt down, relics in the form of grains, like pearls and gold nuggets, were left behind. When the kings of various countries requested for the relics to enshrine them in a pagoda for worship in their countries, brahmin Dona who was the teacher of the kings divided the relics into eight heaps and distributed them to the kings.

ဗုဒ္ဓဝင်ရုပ်စုံ ပြုစုရာတွင် အထောက်အကူပြုရသည့် စာအုပ်များ

၁။ ဇိနုတ္ထပကာသဏိကျမ်း (ဟံသာဝတီမူ+သုဓမ္မဝတီမူ)

၂။ ဗုဒ္ဓဝင် အမေးအဖြေစာအုပ် (ရှင်ဇနကာဘိဝံသ)

၃။ ဗုဒ္ဓသာသနာဝင် ရောင်စုံစာအုပ် (ရှင်ဇနကာဘိဝံသ)

၄။ လောကုတ္တရာ အခြေပြုကျမ်း
(ကျောင်းသုံးစာအုပ်ကော်မတီ၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်)

၅။ ဒက္ခိဏသာခါ ရုပ်ပွားဆင်းတုတော် မှတ်တမ်းစာအုပ်
(ရှင်ဓမ္မရက္ခိတ)

၆။ ရှင်အာနန္ဒာ၏ တစ်သက်တာမှတ်တမ်းစာအုပ်
(ရှင်ဝဏ္ဏသီရိ)

၇။ မြတ်ဘုရားရွှေတိဂုံစာအုပ် (မောင်ဆုရှင်)

* ကလေးတိုင်း

* ကလေးချစ်သူတိုင်းအတွက်

* နှစ်သက်ဖွယ် နိုင်ငံတကာ ဖက်ရှူးစင်ပုံပြင်များ

၇၆၅၀၀၇၆၅၀၀၇
ပြင်ပကလေးတိုင်း

ဦးဝင်းတင် (English For All)

စီစဉ် တည်းဖြတ်သည်။

* အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ နှစ်ဘာသာ

* သရုပ်ဖော်ပုံများ ဝေဝေဆာဆာဖြင့်

* ဆုစာပေမှ မကြာမီ ထွက်လာမည်။

ဣန္ဒြာတစ်ဝန်းမှ စာရေးဆရာ အကျော်အမော်တို့၏
ရှုထောင့် အတွေးများ.....သို့မဟုတ်.....

မြ သန်း တင့်

နိုင်ငံတကာ ရသ စာတမ်းငယ်

- အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့်
- လှလှပပ သားသားနားနား

နယုတ်
စိစဉ်ရေးသား၍
တက်တိုးဘာသာပြန်ဆိုသော

ပုဂ္ဂိုလ်ချစ်

မိမိတို့၏ ရင်သွေးငယ်မပျက်ကို
ချဉ်မွန်ယဉ်ကျေးအောင် ပြုစုပျိုးထောင်လိုသူကိုင်း
ဗုဒ္ဓယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ် ပေးလိုသူတိုင်းအတွက်
စေတနာ့မှန်ဖြင့် ယုတ်ဝေလိုက်သော စာအုပ်....။

ဗုဒ္ဓ၏ ဘဝဖြစ်စဉ် အဆင့်ဆင့်ကို
အရွယ်မရွေး ဖတ်ရှုကြည်ညိုနိုင်စေရန်
မင်္ဂလိပ်-မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့်
လွယ်ကူရှင်းလင်းအောင် စီစဉ်လာသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်း၊ မြန်မာမှုကို မြတ်နိုးသူတိုင်း
လက်ကိုင်ထား၍
သာစဉ်မြေးဆက် ဆင့်ကမ်းဝေမျှ
စာပေဒါနပြုရမည့်စာအုပ်....။

